

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF 1885
1897—1932.

1935 Péntek, 1935. március 8.
56. szám.

Büntető-reformok

Irta:

Csemegi Elemér

Mikor a Consiliul dirigent átvette az Erdély fölötti uralmat, érvényben hagyta mindazokat a régi törvényeket, amelyek azon a területen eddig érvényben voltak. Ezek az intézkedések megegyeztek az akkori erdélyi tradíciókkal. A magyar uralom ötven esztendeje alatt, 1867-től 1917-ig nem változtatták meg a XIX. század közepén, az abszolutiztikus korban bevezetett osztrák polgári törvénykönyvet sem. Sőt, érvényben maradtak a régi független erdélyi fejedelemség egyes törvényei is. Érvényben tartotta tehát a Consiliul Dirigent, más törvények között, a magyar büntetőtörvénykönyvet is, mely 1878-ban készült és amelynek szerzője Csemegi híres büntetőjogász volt. Ez az 1878-iki magyar büntetőtörvénykönyv egyike volt a legkiválóbb alkotásoknak a büntetőtörvénykönyvek történetében, úgy hogy a most előttünk fekvő törvényjavaslat nem olyan nagy újítás a mi számunkra, mint az okiráltságbeliek részére. Vagyis sokkal nagyobb a különbség az okiráltságbeli büntetőtörvénykönyv és a jelen törvényjavaslat, mint az erdélyi büntetőtörvénykönyv és a vita tárgyát képező javaslat között.

Noha az erdélyi büntetőtörvénykönyv bizonyos tekintetben már elavult, mégsem a régi volta tette szükségessé a módosítását, illetve az egységesítést, hanem bizonyos zavarok és hátrányok, amelyeket mi sem hallgathatunk el akik pedig mindig nagy csodálattal viseltünk a magyar büntetőtörvénykönyv iránt. Tényleg számos olyan módosítást eszközölték rajta, amelyek rontottak a törvénykönyvnek a felépítésén, másrészt pedig sok okiráltságbeli bírót neveztek ki Erdélybe, akik nem ismerték az ott érvényben maradt törvényeket és így akkora jogbizonytalanság keletkezett Erdélyben, hogy mi is, akiket kapcsolat fűz a régi törvényhez, kénytelenek vagyunk beismereni, hogy helyesebb megcsinálni az egységesítést, mert így legalább az új törvénykönyvet ismerni fogják, tiszteletben fogják tartani és alkalmazni is tudják az illetékesek, véget vetnek majd annak a türehtelen jogbizonytalanságnak, amiről említést tettem.

A jelen törvényjavaslat komoly munka, elsőrangú szakemberek dolgoztak az elkészítésén. Így meg vagyunk győződve, hogy megszavazásával jól tesznek az országnak és a lakosságának. Meglepő azonban, hogy milyen nagy fejezetet szentel a javaslat az államrend és állambiztonság ellen elkövetett bűncselekményeknek. Ez túlzott és indokolatlan aggodalmaskodásnak látszik. Ha már törvényszövegek vannak minden lehető államellenes cselekmény elhárítására és megbüntetésére, szükséges lett volna intézkedéseket venni fel a békés polgárok védelmére is. Fájdalommal állapítom meg, hogy a javaslatban nincs egyetlen rendelkezés sem — pedig a régi erdélyi törvényekben van — ami alkalmas lenne bizo-

Ki akarja éheztetni a görög kormány a lázadókat

Blokkálták Kréta szigetét — Több kereskedelmi hajót elfogtak a forradalmárok — Alexandria felé tart Venizelos az egyik hadihajón

ATHÉN BŐL jelentik: A görög kormány felszólította összes európai követelt és konzultait, hogy intézkedjenek annak érdekében, hogy görög kereskedelmi hajók ne fussanak ki a nyílt tengerre. A görög kormány főképpen azon hajóknak Görögországba való jutását akarja megakadályozni, amelyek szenet, petróleumot, vagy élelmiszereket szállítanak. A felkelők kezében lévő görög flotta ugyanis már eddig is számos kereskedelmi hajót elfogott és az azokon lévő árukat elkobozta. A kormánynak az a terve, hogy Kréta szigetét kiéheztesse és így bírja megadásra a felkelőket. Megbízható helyről nyert értesülés szerint, Európa összes kormányai hajlandók támogatni a görög kormány akcióját.

A görög miniszterelnök bizik a kormánycsapatok győzelmében

Tegnap a lázadó csapatok fölött Tráciában repülőgép jelent meg, amely röpcédulákat dobott le. Ezekben a cédulákban megadásra szólították fel a forradalmárokat. A repülőgépet azonnal lelőtték. A salamiszi kikötőben állomásozó hadihajók egy részéről, amelyek legénységét nem tartják eléggé megbízhatónak, leszerelték a fontosabb alkatrészeket, nehogy a zendülőkhöz pártoljanak át.

Istambuli jelentés szerint a török kormány tegnap este elrendelte a török kikötőkben horgonyzó görög hajók lefoglalását. Az istambuli kikötőben hat görög hajót foglaltak le, amelyek közül kettő Venizelos-párti volt.

Tegnap számos tábornok és nyugalmazott katonatiszt táviratot intézett Tsaldaris-hoz és Kondylishez, akiknek felajánlották szolgálataikat és felháborodva elítélték a lázadók mozgalmát.

Tsaldaris miniszterelnök tegnap nyilatkozatot adott a sajtónak.

nyos, főként kisebbségi alakulatok, egyházak elleni bűncselekmények megtorlására, holott jól tudjuk, hogy ezek a bűncselekmények és izgatások gyakran idéznek elő zavargásokat a polgárság békés életében.

Ami a jelen törvénykönyv hatásait illeti, meg kell állapítanom, s azt hiszem, ebben mindannyian egyetértünk, hogy amíg a halálbüntetést nem írja elő a törvény, nem fog a bűnözők száma csökkenni.

Mindnyájan tudjuk, hogy ennek a kérdésnek igen nagy irodalma van, mindnyájan ismerjük a halálbüntetés mellett és ellen szóló érveket, a tény azonban az, hogy a bűntettek, gyilkosságok folytonosan szaporodnak, különösen a nagy városokban. Csak a halálbüntetés lehet elrettentő hatással a gonosztevőkre. Azért, ha valamilyen szempontból az alkotmány módosítása kívánatos, ennek a pontnak a módosítása bizonyára a legfontosabbak közé tartozna. Mindenesetre fontosabb, mint egyéb változtatások, amelyeknek tervéről annyi beszélnék, mint például a szenátus megszüntetése, amit elhibáztottnak tartanék, mert a szenátus mégis csak fontos küldetést tölt be ebben az országban. A gyilkosságok halálbüntetés-

— Harcot kezdünk, — mondotta a miniszterelnök, — hogy megtisztítsuk az országot azoktól a gonosztevőktől, akik kezét emelték hazájuk, az államhatalom és a görög nép szabadsága ellen. Küzdelmünk mártól kezdve a végleges döntés fázisába lépett.

A leghatározottabban kijelenthetem, hogy a kormány győzelme teljes mértékben biztosított.

Nemcsak a rendet akarjuk helyreállítani, de meg akarunk szabadulni mindazoktól, akik módszeres összeesküvést szőttek az ország nyugalma ellen.

A belgrádi Politika című lap Szalonikibe küldött levelezője a görög helyzetről a következőket jelenti: A kormány meglehetősen bizonytalansággal várja az elkövetkező eseményeket. Az ellentétes intézkedésekből arra lehet következtetni, hogy az illetékes tényezők teljesen elvesztették lábuk alól a talajt.

sel való megtorlása mindnyájunk életbiztonságának nagyobb garanciája lenne.

Sok szó esett azokról a rendelkezésekről, amelyeket abortusra vonatkozólag az eredeti törvénytervezet tartalmazott. Ebben a kérdésben a törvényelőkészítő bizottság tárgyalásainak során elértem, hogy a túlzó rendelkezéseket enyhítették.

De úgy hiszem, hogy a jelenlegi szöveg is nyújt bizonyos lehetőségeket, amelyek aggodalommal töltöttek el bennünket, mert csak pénzkérdés annak kieszközlése, hogy két orvos helyett három legyen jelen, vagyis mindenki, akinek pénze lesz arra, hogy kieszközölje az ehhez szükséges véleményvezést, igazolni tudja majd azt a nagy visszaélést, amely a nép életforrását veszélyezteti.

Nagy vita folyt a törvényelőkészítés során a sajtóvétségekre vonatkozó rendelkezésekről is. Én azt hiszem, hogy ebben a tekintetben a törvény rendelkezései nem elegendők.

Szükséges, hogy az, aki a nyilvánosság számára ir. tudatában legyen annak mekkora hatással van a sajtó a közvéleményre s hogy tetteiért viselnie kell a felelősséget.

Általánosságban igen komolyan ítélik meg a helyzetet, mert a kormányhü csapatok ereje és felkészültsége nem mulja felül a forradalmárok katonai erejét és ezzel szemben Venizelosnak állítólag sikerült százmillió drachmát kölcsön szereznie.

A rossz idő ellenére, a kormány repülőgépei állandó felderítéseket végeznek és ki-kémlelik a lázadók hadmozdulatait.

A bombavető repülőgépek Cavalla és Sorres városokra több bombát dobtak le.

Tegnap délután a kormány hadihajói az euboeai kikötőbe érkeztek a lakosság határtalan lelkesedése mellett. A tömeg soraiból ilyen felkiáltások hangzottak:

— Éljen a kormány! Halál a gyilkosokra! Brindisiből érkező jelentések szerint

Plastiras tábornok kilátástalannak tartja a forradalom sikerét és ezért elhagyta a várost. Venizelos szikratávirón közölte Camenos tábornokkal, hogy az öt hadihajóból álló flotta védelme alatt a krétai csapatokat és a krétai önkéntes légijót kereskedelmi hajókon átszállítják Görögországba.

ahol ez a hadserög egyesülni fog a forradalmárok szárazföldi csapataival.

Megkezdődött az új sorsjáték!!! Még 7 nap!!!

Vásároljon vagy rendeljen postán sorsjegyet a

BANCA ILIESCU S. A., CLUJ-nál.

Aradi fiók: Strada Bratlanu 3.

432

Diszkrét kiszolgálás!

Venizelos azt is közölte, hogy ő maga is áthajózik Görögországba, hogy kellő pillanatban átvehesse a hatalmat.

Alexandriai jelentés szerint, a városban óriási nyugtalanság uralkodik annak hírnéke hatása alatt, hogy Venizelos egyik zendülő hadihajón Alexandria felé tart, arra az esetre, ha a felkelő hadihadak valóban egyiptomi vizekre futnak, a kormány megtiltotta az intézkedéseket azok lefegyverzésére. Ugyancsak intézkedések történtek, hogy a városban élő nagyszámú görög esetleges Venizelos-párti szimpátia-tüntetését megakadályozzák. Istambuli jelentés szerint, a török hatóságok két görög hajót tartóztattak föl, amelyeknek egyike Rusenből jött, Constanta felé tartott. A hajó Venizelos fiának tulajdonja és fedélzetén a felkelők számára rádiókészülékeket vitt.

Súlyos terhelő vallomások Rintelen ellen

Dollfuss megbízásából Rintelennek minden lépését követni kellett

Bécsből jelentik: Rintelen volt római követ hazatérési perének negyedik tárgyalási napján hangzottak el a legérdekesebb tanuvallomások. A bíróság elsőnek a meggyilkolt Dollfuss kancellár egykori bizalmasát, *Loidl-t* hallgatták ki, aki

erősen terhelő vallomást tett Rintelen ellen.

Elmondotta, hogy ő közvetített annakidején Dollfuss kancellár és Rintelen között. Rintelen ebben az időben azt az álláspontot foglalta el, hogy *Ausztriában nincs más lehetőség, mint diktatúrát csinálni*. Dollfuss többször hangzott, hogy Rintelent gyűjtőtáborba kellene internálni.

Ezután *Karwinsky* közbiztonsági államtitkár szövegezték a tárgyalóterembe. A tanu előadta, hogy Dollfusstól megbízása volt, hogy *Rintelennek kövessék minden lépését*, ha Bécsbe jön. Erre Rintelen tesz kérdést a tanuhoz, hogy találtak-e a nyomozás során elene valamit? *Karwinsky* államtitkár azt válaszolja, hogy adatokat nem találtak, de általános volt a hit, hogy *Rintelen viharadár*. Neki is mondotta Dollfuss több ízben, hogy Rintelent csak külföldön tudja használni, míg

Ausztriában csak egy hely van számára: Wöllersdorf.

Stockinger kereskedelmi miniszter tanuvallomásában előadja, hogy Rintelen tényleg tiltakozott azért, mert a puccsisták az ő nevét használták fel a lázadás napján.

Ezután a védő bizonyítási kérelmet terjesztett elő a bírósághoz, hogy Rintelent Dollfuss utódjának szemelte ki, mert amikor egy minisztertanácson arról volt szó, hogy a parlamentet ki kell kapcsolni az ügyek irányításából, Dollfuss kijelentette, hogy ebben az esetben ő nem folytathatja a kormányzást. Azt mondta a kancellár akkor, hogy új embereknek kell jönni és rámutatott *Vaugoinra* és *Rinteleire*. A bíróság azonban a védelem előterjesztését elutasította.

A magyar kisebbség sérelmei az aradi párttagozat intézőbizottsága előtt

Gyárfás Elemér köszönete az aradi Magyar Párt intézőbizottságának

Az aradi Magyar Párt-tagozat intézőbizottsága csütörtökön este *Parecz Béla* úr párttagozati elnök vezetésével ülést tartott, amelyen az elnök kegyeletes szavakkal emlékezett meg az aradmegyei magyarság vesztéséről. *Hanzeros Géza* úr, a halmagyi kerület elnökének, a nagy természetbarátnak elhunytáról. Az intézőbizottság tagjai felállással adták kifejezést kegyeletüknek és mély-séges részvétüknek jegyzőkönyvben is maradandó formát adtak.

Ezután az elnök felszólítására *Fränkel* Alfréd tagozati párttitkár ismertette a sibiui magyar párttagozat végrehajtóbizottságának átiratát, amelynek egy-egy példányát egyébként minden párttagozatnak megküldötték. Ebben a sibiui magyarpárti vezetők a magyarság panaszainak adták rövid összefoglalását, nagy vonásokban abban a tárgyvilágos szelvényben, amint a Magyar Párt parlamenti csoportja azt külön memorandumba is foglalta, melyet napokkal ezelőtt részletesen ismertettünk az *Aradi Közlöny* hasábjain.

Az intézőbizottság megállapítva a sibiui határozat egybehangzóságát a parlamenti csoport ismeretes kiáltványának célkitűzéseivel, elhatározta, hogy a javaslatot a maga részéről szintén magáévá teszi és ebben az értelembe ír a központi pártvezetőséghez.

Ezután az *Ajutorul* nevű szövetkezeti kezdeményezés kérelmét ismertette az elnök, melyben az új szövetkezeti kezdeményezés vezetői a párttagok anyagi támogatását kérik. Az intézőbizottság a kérelmet tudomásul vette, majd *Prohászka* Elvira jelentését hallgatta meg a közművelődési szakosztály munkájáról.

Érdekes mozzanata volt az intézőbizottsági ülésnek annak a levélnek ismertetése, melyet *Gyárfás Elemér* szenátor írt és megköszönte az intézőbizottságnak hozzáintézett lelkes levelét. *Gyárfás* hangsúlyozta, hogy hosszú közéleti pályáján elsősorban az aradi párttagozattól kapott ilyen elismerést és ez ketőzött módon tette jólesővé számára a figyelmet.

Ki ölte meg...?

Irtá: HUGUS LAPAIRE

Lacombrelle, a híres védőügyvéd kis magánpalotájának alagsorában Faustine, a szakácsnő, fejét csóválva emelgette le az ezüst fedőket a tálakról, amelyeket az inas visszahozott.

— Hozzá se nyúlt...

— Nem bizony, — felelte Auguste, az inas — én nem tudom, mi van az urral egy idő óta. Mintha kicsérélték volna, rá sem lehet ismerni. Azóta a Plantier uccai bűneset óta. Pedig mennyivel súlyosabb esetei voltak már, oszt fel se vette!

— Tán csak nem valami asszonyhistoria zavarta meg így?... én nem is tudom, hogy egy ilyen híres gazdag embernek miért nincs felesége, szép gyereke, ahogy az való!

A büntény, amelyet az inas említett, télen történt. Köznapi szerelmi drámának látszott, de a gyilkos személyével kapcsolatban felmerült egyes mozzanatok bonyolulttá tették az esetet. Egy fiatal, jó családból származó, Malbin nevű mérnököt vádolták a gyilkossággal, akinek csökönyös hallgatása megerősítette a reá irányult gyanút. Az áldozat egy nagyon szép és elegáns, magányosan élő délamerikai nő volt, Carlotta Galga. A szép asszony leginkább politikusokkal és diplomatákkal érintkezett, sokat járt társaságba, de otthon senkit sem fogadott. Egész személyzete egy öreg, hazajábeli nő volt, aki a tűzbe ment volna urnójért. Furcsa hírek keringtek, házkutatást is tartottak az áldozat lakásán, de semmiféle kompromittáló írást sem találtak. Annát gyanusabb volt a ruhátára. Az öreg cseléd ezt azzal magyarázta, hogy urnója szeretett jelmezbe bujni, ez volt a szenvedélye. Ezért találtak a ruhái között groom-szótör-, sőt még öreg koldusjelmezt is. De a rendőr-

ség leglehetősen fontosnak tartotta a jelentéktelennek látszó részletet s remélte, hogy ennek kapcsán fogja kideríthetni Carlotta Galga titokzatos életének hátterét.

A tárgyalóterem zsúfolva volt. Minden tekintet a vádlottat kereste, aki nyugodtan ült két fegyőre között. Rokonszenves arcu fiatalember volt. Hűvös nyugalommal hallgatta a vádirat felolvasását. Az elnök, miután megállapította a személyazonosságot, megkezdte a vádlott kihallgatását.

— Mi készítette erre a szörnyű bűnre? Miért fojtotta meg Carlotta Galgát? Féltékenységből?

— Nem ismertem Carlotta Galgát.

— Pedig tőle ment el december 15-én reggel.

— Sohasem voltam nála.

— A házmester látta, mikor reggeli kilenc órakor kilépett a Plantier-ucca 10-es számú házának kapuján. Sietett, majdnem szaladt s az arcát eltakarta.

— Ez igaz.

— Tehát ott járt. Az áldozat cselédje délelőtti tíz órakor fedezte fel a gyilkosságot. Mit keresett ön ebben a házban?

Malbin nem felelt.

— Az éjszakát ott töltötte?

Ujabb hallgatás.

— Vigyázzon!... ez a csökönyös hallgatás, amit már a vizsgálat alatt is tanusított, biztos vesztét okozhatja. Beszélien!... talán a szabaddalása függ megnyilakozásától.

Malbin halálsápadt volt és... hallgatott. Az izgalomtól túlfutott teremben halk moraj támadt. Az esküdtek összenéztek. Bizonyos, hogy ő a gyilkos. Ez a hallgatás eléggé tanusítja. Ekkor, az általános izgalomban felállt Lacombrelle, a vádlott védője. A vádlottnál is sápadtabb volt, tekintetében valami eszelős, lázas fény villogott.

— Elnök ur!... esküdtek uraim! — szólt acélos, erős hangon — Malbin azért hallgat, mert gaval-lér. Ne mosolyogjanak. Én ismerem a titkát. És bámulom a jellemét. Ha beszélne, elárulná a szerelmét, az asszonyt, akit szeret. Inkább meghalna, semhogy ezt cselekedje. Hallgatása vádolja, de én tudom, hogy néhány perc múlva a vádlott emelt fejjel fog innen távozni. Igaz, hogy december 15-én reggeli kilenc órakor jött ki a Plantier-ucca 10-es számú házának kapuján. Ezt nem is tagadja. Én pedig esküszöm, hogy nem ő volt Carlotta Galgánál. Mert ott... én voltam!

Halálos csend volt. Esküdtek, bírák, közönség, maga a vádlott a meglepetés megmerevültségében bámult a beszélőre. A törvényszéki palota falai között talán még nem játszódtott le ilyen drámai jelenet. Azt hitték, hogy Lacombrelle, a híres védő-ügyvéd, hirtelen megőrült. Az elnök fel akarta függeszteni a tárgyalást, de az ügyvéd az általános zürzavarban hallgatásra intőn emelte fel a karját és így folytatta:

— Ez nem a kimagyarázkodás pillanata, de azt akarom, hogy az ittlévők legalább részben tudják meg az igazat. Carlotta Galg kedvesem volt addig a napig, míg felfedeztem, hogy egy idegen ország kémje. Egyik legfontosabb véderőtitkunkat akarta kiszolgáltatni ennek az idegen hatalomnak s e titok birtokában már utazni készült. Nem akartam engedni. El akartam tőle venni az áruló irások, tervrajzokat. Védekezett. A tragikus küzdelemben torkonragadtam. Akartam-e ölni?... erről majd máskor beszélünk. Átadom magam az igazságszolgáltatásnak.

E drámai fordulat nyomán voltak, akik az ügyvédet bünrészességgel gyanusították a kémkedésben. De a későbbi tárgyalások bebizonyították ártatlan voltát és hogy tisztán hazafiságból cselekedett. Egyhanguan felmentették.

Öngyilkos lett Urlatianu Radu kiváló karmester, az aradi színház volt karnagya

Tréfás beszélgetés közben halántékon lőtte magát
egy bucaresti-i nyomda udvarán

Bucurestiből jelentik: Megdöbbentő tragédia játszódott le az elmúlt éjszaka a fővárosban: a román kulturális élet egyik ismert és kimagasló egyénisége:

Radu Urlatianu, a kiváló karmester és eleven tollú hírlapíró, a „Curentul” nyomdájának udvarán föbelőtte magát és — még mielőtt a telefonon hívott mentők megérkeztek volna — a helyszínen ki-szenvedett.

Radu Urlatianu csak nemrégiben költözött a fővárosba és a Curentul című lapnál fejtett ki tevékenységet. A Bánságban, de Aradon is jólismerték és becsülték kiváló zenei képességeit. *Két esztendővel ezelőtt Aradon, mint az itteni magyar színház karnagya működött* és nemcsak ekkor, de később is arról tett tanúbizonyságot, hogy őszinte megértője a magyar művészetnek.

Nemrégiben az országos szépművészeti vezérigazgatóság

eltávolította Urlatianu Radut a dirigálástól, valamint attól is, hogy közalkalmazást vállaljon.

A szépművészeti vezérigazgatóságnak ez a rendelkezése rendkívüli módon elkészerítette az önértékes és kvalitásai tudatában levő művészt.

Öngyilkosságának hírének először Timisoarára telefonálták meg a Curentul szerkesztőségéből. Timisoarán él ugyanis felesége, Artner Aly. A Curentul szerkesztősége arra kérte Pompiliu Serbescut, a lap hánsági szerkesztőjét, hogy közölje a tragikus esemény hírének a szerencsétlen asszonnyal.

A tragédia

Az öngyilkosság előzményeiről és körülményeiről a következőket jelentik:

Urlatianu Radu csütörtökön reggel öt óra előtt megjelent a Curentul című lap nyomdájában. Illuminált állapotban volt, mert az egész éjszakát átmulatta. A szépművészeti vezérigazgatóság tiltó rendelkezése óta az addig jókedvű és bizakodó ember buskomorra vált és ivásnak adta magát.

Odament a technikai szerkesztőhöz és azt kérdezte tőle:

— *Kész már az utolsó oldal?*

— *Miért?*

— *Mert szeretnék egy szenzációs hirt leadni.*

— *Mi az a hír?*

— *Öngyilkosságom híre.*

— *Mit beszél?*

— *Nem viccelek.*

Öngyilkos leszek és szeretném, ha még bevennék a lapba.

Az éjszakai szerkesztő látva, hogy Urlatianu ivott, kedélyes szavakkal ütötte el az ügyet. Urlatianu pedig kiment a nyomda udvarára, ahol Zaharescu, a „Curentul” szerkesztőségi titkára és Zaharia, az „Universul” munkatársa tartózkodott. Urlatianu belevegült a két újságíró beszélgetésébe, balkariját Zaharescu vállára téve. A két újságíró nevetett Urlatianu tréfás megjegyzésein.

A karmester hirtelen, anélkül, hogy balkariját Zaharescu válláról levette volna, jobbkezevel nadrágzsebébe nyúlt, kirántotta revolverét és föbelőtte magát. A golyó halántékán, egészen közelről találta és Urlatianu Radu azonnal meghalt.

Az öngyilkosság érthető megdöbbenést keltett a Curentul nyomdájában, amelynek rotációs-gépe ebben a percben kezdte ontani a példányokat. Ionescu kiadóhivatali igazgató közölte a hirt Timisoarával és telefonon a következőket mondotta:

— *Átkutattuk Urlatianu Radu zsebeit és azokban egy cédulát találtunk, amelyen az állt, hogy „önként megy a halálba”.*

— *A Curentul mit gondol, mi volt az öngyilkosság oka?*

— *Valószínűleg azért lett öngyilkos — mondta Ionescu — mert eltiltották a dirigálástól.*

Urlatianu Radu öngyilkosságát tegnap egy különös telefonbeszélgetés előzte meg. Mileticsi Sándor dr. timisoarai kórházi főorvost ugyanis telefonon felhívta Urlatianu Radu, aki azt kérte, hogy a főorvos akadályozza meg feleségének Bucurestibe való utazását. Mileticsi dr. nem értette, hogy a különös kívánság mögött mi rejlik, annál is inkább, mert előzőleg szó sem volt arról, hogy Urlatianu felesége a fővárosba utazzék. Urlatianu arra kérte a főorvost, hogy este kilenckor hívja fel szállodájában. Ez meg is történt. Este azonban nem volt a szállodában és azt az üzenetet kapta, hogy reggel nyolc órakor hívják fel tőle.

Élő halat, marosit,

Olesó áron hol veszik?

Ott, hol minden friss és jó,

S állandóan kapható.

KOHN JÓZSEF csemegeboltja

35 lei kilója

Fölvágyva is árulja.

Luther templommal szemben

Rejtélyek az öngyilkosság körül

Mileticsi Sándor dr., aki Urlatianu Radu-nak bizalmasa volt, érthetetlenül áll a tragédiával szemben.

— *Nem tudom, mi készítette Radut a végzetes lépésre. Hiszen a Curentulnál nagyon szépen elhelyezkedett, tele volt tervekkel a jövőre nézve. A lap egy hónapra Basarabiába küldte ki, utána arról volt szó, hogy rövid időt Timisoarán tölt, majd a Curentul megbízásából Oroszországba utazik.*

— *Egy héttel ezelőtt itthon járt Radu. Akkor egyenesen Basarabiából érkezett. 1200 kilométert utazott. Miután kissé meg volt hűlve, megvizsgáltam és figyelmeztettem, nem teszi jól, hogy ilyen fáradságos utazásra vállalkozik. Azt válaszolta, hogy nem ismer fáradságot, ha arról van szó, hogy feleségét láthatja. Példás, nyugodt, boldog házasságot éltek és ismétlem, fogalmam sincs róla, hogy mi adta kezébe a revolvert...*

A fiatal és nagyra hivatott karmester és újságíró tragédiájának közvetlen okát pontosan nem lehet tudni, miután Urlatianu Radu nem hagyott hátra olyan írást, melyben végzetes tettének magyarázatát adja.

A románságnak nagy halottja Urlatianu Radu, de

a magyarság nem kevésbé gyászolja benne a nagy tehetség összeroppanását,

fájdalmasan gyászolja egy őszinte és igaz barát elhunytát. Urlatianu Radu ugyan nem

Mileticsi dr. még érdeklődni akart, hogy vajjon Urlatianu a szállodában tartózkodik-e, vagy sem, azonban a portás már le-tette a kagylót.

Ma reggel azután Serbescu Pompil jelentkezett Mileticsi Sándor dr.-nál, aki jelentette a szomorú hírt: Urlatianu Radu hajnali 5 órakor nyugodt, jókedvű nyomdai munka után agyonlőtte magát és meghalt.

Értesítik az özvegyet

Szomorú percek következtek ezután. Mileticsi Sándor dr. neje azonnal Urlatianuék lakására sietett, hogy Artner Allyt, Urlatianu özvegyét előkészítse a szomorú hírre. Egyelőre csak annyit mondott, hogy Urlatianu ideges állapotban öngyilkosságot kísérelt meg. A két asszony ezután visszatért a Mileticsi-lakásba, ahol

a főorvos közölte az asszonnyal, hogy férje öngyilkossági kísérlete sikerült is.

Artner Allyt borzalmasan megtörte a hír, amely harmónikus és nyugodt házasságukat megdöbbentő kegyetlenséggel szakította félbe. Idegileg összetörve, lesújtva készülődik a fővárosi utra, ahol Urlatianu ezredes házában már csak férjének kihült tetemét láthatja viszont.

hagyott hátra oly levelet, amelyben pontosan leírta, hogy tettét miért követte el, de élete utolsó küzdelmeiből kétségtelenül meg lehet állapítani, hogy halálának közvetlen oka a lelki összeroppanás volt.

Feleségével, Artner Allyval a legboldogabb és legharmónikusabb házasságban éltek, családi és más hasonló okai nem lehettek arra, hogy eldobja magát az életet. Ellenben annál inkább kétségbe ejthették a művészi működésének terén ért csalódások és akadályozások. Urlatianu Radu a Filharmónikus Társaságnak karmestere volt és a zene terén nem ismert sem nemzetiséget, sem fajt, itt csak a zenei zsenik uralmát ismerte el. Igen sokszor szembekerült ezért a rövidlátással és a megértetlenekkel, legutóbb magának a belügyminiszternek kellett megvédenie egy ilyen támadás ellen.

Bartók Béla és Kodály Zoltán ra' on'ója

Ismeretes, hogy Radu Urlatianu ugy Bartók Bélának, a román zeneköltészet terén hervadhatatlan érdemeket szerzett zseninek, mint Kodály Zoltánnak nagy rajongója volt és hallatlan erőfeszítéssel kísérelte meg, hogy a zene e két nagyjának a hazai hangverseny-terekben is helyet adion.

A Cinsky Mariora-színháznál vállalt karmeteri állást és hallatlan lelkesedéssel és páratlan buzgalommal tanította be a darabo-

KOVESSE

azok példáját, akik az Aradi Általános Takarékpénztárnál vásárolt 28195 számú sorsjeggyel február 15-én egymillió lelt nyertek. A március 15-i húzásra vegye meg az

Aradi Általános Takarékpénztárnál sorsjegyet. 1113

kat. Itt látta egy időben jövőjének kiteljesedését. A színház összeomlása lehetett második oka annak, hogy nem bírta tovább a küzdelmet és feladta az étellel vívott harcot.

Érdeklődünk Gredinariu Emil timisoarai városi kultúratanácsnoknál, aki ezeket mondta:

— Eppen most értesültem Urlatianu Radu öngyilkosságáról. Végtelenül lesújtott. Mint ismeretes, Urlatianu

Sadoveanu elítélte attól, hogy bárhol dirigálhasson és egy másik rendeletben elítélte attól is, hogy közállást vállalhasson.

Ezt a második rendeletet azonban a belügyminiszter hatálytalanította és megengedte, hogy Urlatianu továbbra is a színház adminisztrátora lehessen. Urlatianu Radu néhány nappal ezelőtt a város megbízásából, városi akták elintézésére utazott Bucurestibe és a város minden nap visszavárta. Ehelyett öngyilkosságnak híre érkezett meg.

Urlatianu Radu egyébként nagy újságírói vállalkozás előtt állott. Oroszországba kellett volna utaznia a Curentul megbízásából, hogy az ottani viszonyokról cikksorozatában beszámoljon.

Urlatianu cikke

egy orvos öngyilkosságáról

Urlatianu Radu tragikus öngyilkosságával kapcsolatosan még a következőket jelentik: Semmi sem árulta el, milyen tragikus lépésre határozta el magát a fiatal művész, aki még az esti órákban a Curentul szerkesztőségében dolgozott és jóízűen tréált kortársival. Egy vidéki orvos öngyilkosságáról írt cikket és az esetet kommentálva azt a kijelentést tette, hogy meggyőződése szerint a dráma nem az öngyilkosság pillanatában játszódik le, hanem akkor, amikor az öngyilkosjelölt elhatározza magát tette véghezvitelére. Urlatianu néhány héttel ezelőtt érkezett a fővárosba a Cinsky-féle társulattal és az a vélemény is felmerült, hogy a társulat sikertelensége keserítette el a 40 esztendőes embert, aki Urlatianu Tibica ezredes fia volt.

A műkedvelő- és színházi előadások engedélyezését

megkönnyítette Isac Emil színészeti főfelügyelő

Clujról jelentik: Isac Emil erdélyi és hánsági művészeti főfelügyelő, aki, mint ismeretes, az összes műkedvelő, vagy más színelőadások megtartása iránti kérelem felett dönt, új rendszert vezet be az engedélyek megadásánál. Eddig ugyanis az volt a helyzet, hogy a főfelügyelő a hozzáintéztett kérvényeket a munkatorlóadás folytán képtelen volt rövid időn belül elintézni, most azonban ígéretet tett arra, hogy

minden színiátzás és egyéb előadás kérvényét legkésőbb három héten belül intézi a jövőben.

A főfelügyelő szerint a kérvényezők éppen az alakítások körül követnek el legtöbbször olyan mulasztásokat, amelyek azután a kérvények sorsát kedvezőtlenül befolyásolják. Amennyiben olyan darab előadásának engedélyezését kérik, amelyek közismertek és évek óta szerepelnek egy-egy műkedvelők, mint a színházak műsorán, a három heti elintézési idő is megrövidül. Az ilyen közismert darabokat szükségtelen újra beküldeni.

Tizenhárom éves harc egy kétezer holdas aradmegyei birtokért

Bűnügyi zárlat alá helyeztek egy aradmegyei nagybirtokot

a timisoarai tábla azonban feloldotta a zárlatot és befejezte a sokéves küzdelmet

Két aradmegyei község harca egy bécsi és egy salzburgi ügyvéd feleségével — A királyi kabinetirodát is foglalkoztatta a nagy per —

Tizenhárom éven át folyt az elkeseredett küzdelem. Hegyekké növekedtek a periratok, feljelentések, ügyvédi beadványok, végzések és sokezer lejes költséget emésztett fel a nagy per, amely egy kétezer holdas aradmegyei birtok körül folyt, amelynek hullámai a királyi kabinetirodáig is eljutottak és amelynek az elmúlt napokban vetett véget a timisoarai tábla. Így kezdődött:

Az agrárreform végrehajtása idején kisajátítás alá került Hermann Krisztian aradmegyei földbirtokos kétezerholdas birtoka is, amely Repsig és Manerau aradmegyei községek között fekszik. A földbirtokos ebben az időben hunyt el és két leányára: dr. Hermann Hugó bécsi és dr. Zechmeister Béla salzburgi ügyvéd feleségére hagyta vagyonát, így aradmegyei birtokát is. A kisajátítási eljárás során a két uriaszonnynak Manerau határában 200 hold erdőt, 300 hold szántót, 60 hold legelőt, a kastélyt és gazdasági épületeket és Repsig határában 60 hold legelőt hagytak meg. A két község delegátusai közül ketten, névszerint Zopota Áron és Crisan Miklós fellebbezést nyújtottak be ezen határozat ellen, azzal az indokolással, hogy a két uriaszony abszontista volt, azaz 1918. decemberében nem tartózkodtak az ország területén, tehát egész birtokukat kell elkobozni. A két delegátus később visszavonta fellebbezését és tulajdonképpen ekkor indult meg az elkeseredett harc.

Vád a hamis bizonyítvány ügyében

A többi delegátus ugyanis revíziós kérvényt adott be, amelyben kijelentették, hogy két társuknak nem adtak meghatalmazást a fellebbezés visszavonására. Az ecsről dr. Ursu János, az agrárbizottság akkori elnöke, jelenlegi polgármester külön jelentést terjesztett be a cluj kormányzótanácsához és intézkedést kért. A kormányzótanács ekkor elrendelte az ügy újbóli leltárgyalását. Mielőtt azonban még ebben a kérdésben történhetett volna döntés, dr. Hentiu György ineni ügyvéd a község lakosai nevében bünvádi feljelentést tett a két delegátus és Drimba Sándor jegyző ellen. Az utóbbit azzal vádolták, hogy hamis községi bizonyítványt adott ki a két uriaszonnynak és azt igazolta, hogy nem voltak abszontisták. Amnesztia folytán később ezt a bűnügyet megszüntették. A birtok körüli küzdelem azonban folyt tovább. Az akták az aradi törvényszékhez kerültek, mielőtt azonban foglalkozhattak volna a perrel, újabb feltűnéstkelő fordulat történt.

Az érdekelt községek lakói panasszal fordultak az ügyben a királyi kabinetirodához

és felségfolyamodványukban kijelentették, hogy dr. Hermann Hugóné és dr. Zechmeister Béláné abszontisták voltak, akiknek birtokai tehát a két községet illetik meg. A királyi kabinetiroda vizsgálatot rendelt el az ügyben és a sziguranca vezérigazgatóság megállapította, hogy a két uriaszony tényleg idegen utlevéllel érkezett az országba. Az aradi törvényszék utasítást kapott arra, hogy tárgyalja le újra az egész ügyet. A tárgyalás le is folyt, az aradi törvényszék elutasította a kisajátítási kérelmet, azzal az indokolással, hogy az ügyben jogerős döntés történt, amely nem változtat-

ható meg. A községek új megbízottja fellebbezést nyújtott be a táblához, amely az aradi törvényszék álláspontját fogadta el és szintén elutasította a két község kérelmét. A birtokügy ezzel rendezést is nyert, viszont a parasztság nem nyugodott bele a helyzetbe, annál is inkább, miután a per során már birtokba is helyezték őket az erdőbe, ahonnan a bírói ítélet alapján ismét ki kellett vonulniok.

A táblai ítélettel végleg befejeződött a hosszadalmas pereskedés

Az utóbbi fordulatot az a feljelentés képezte, amelyet az érdekeltek a két uriaszony ellen benyújtottak.

Azzal vádolták őket, hogy hamis községi bizonyítványt használtak fel a kisajátítás során

s azt igazolták velük, hogy az ország területén tartózkodtak, amikor valójában utlevéllel érkeztek és csak rövid ideig tartózkodtak itt. A feljelentéssel egyidejűleg kérvényt nyújtottak be az aradi ügyészséghez, kérve, rendelje el a birtokra a bűnügyi zárlatot. Az ügyészség a második számú vizsgálóbírói hivatalhoz tette át az aktákat és

Tiplea vizsgálóbíró elrendelte a bűnügyi zárlatot, azzal az indokolással, hogy a bizonyítvány gyanusnak tűnik fel és az feltehetően tisztázásra szorul.

A vizsgálóbírói döntést a Hermann-család ügyvédje, dr. Lukácsy Lipót a timisoarai táblához fellebbezte meg, amely az elmúlt napokban tárgyalta le az ügyet. A tábla dr. Marta Sándor főelnök elnökletével megsemmisítette a vizsgálóbírói végzést, feloldotta a zár alól a birtokot és megállapította döntésében, hogy ha Drimba jegyző ellen ugyanebben az ügyben megszüntették az eljárást, ugyancsak helye újabb hasonló eljárásnak. A zár alól feloldás már megtörtént és a jelek szerint a két uriaszony most már háborithatatlanul élvezheti az örökölt aradmegyei birtokot.

A küzdelem tizenhárom évig tartott, 1922-től 1935-ig, az ügy aktái hatalmas költségeket emésztettek fel. Manerau és Repsig községekben pedig a hosszú idő alatt lehiggadtak, megnvugodtak a kedélyek és tovább folyik a mindennapi csendes falusi élet, amelyet éveken keresztül felzaklatott a birtokért folyó éles harc.

Marosi Rudolf.

Ujabb csapás

Roosevelt ujjáépítési politikájára

NEW-YORKBÓL jelentik: Roosevelt ujjáépítési politikájára újabb csapást mért a legutóbbi napokban egy bírósági ítélet. A new-yorki bíróság ugyanis kimondotta, hogy a nemzeti ujjáépítési törvény alkotmányellenes és ezzel együtt elutasította a bíróság az Egyesült Államok kormányának azt a kérelmét, hogy az egyik faipari céget a faipari kodexben megállapított bérminimum fizetésének betartására szorítsa.

Romániai Német Színház

Péntek, március 8-án este fél 9 órakor a Városi Színházban

Försterchristl

Georg Jarno bájos operettje.

Jegyek 70-15 Lei-ig a Német Házban, Str. Cicio Pop 9. és a színházi penziárnál.

Huszonhat kisebbségi tisztviselő nyelvvizsgálója az aradi törvényszéken

A vizsgán kiderült, hogy kár volt az előzetes izgalomért, mert a vizsgáztató bizottság tagjai megértéssel tettek eleget kötelességüknek

Reggel kilenc óra. Az aradi törvényszék első emeletének folyosója zsúfolt. A teremajtók előtt vádoltak, feljelentők és tanúk várnak, ügyvédek sietnek, bírák, jegyzők készülődnek, mindjárt kezdetét veszi a napi munka. A 76-os számú terem ajtaja előtt is izgatottan várakozik egy csoport, tíz férfi és tizenhat nő várja a bíróságot, amely itélkezni fog. Az aradi és aradmegyei kisebbségi bírósági tisztviselők nyelvvizsgálóra készültek...

— Minden a bizottságtól függ — mondja az egyik régi hivatalnok — mindegyikünk megtanulta az állam nyelvét, hiszen nem tudnánk másképpen ellátni szolgálatunkat. De ha el akarnak bukni — elbukunk...

Az izgalom percről-percre növekszik. A folyosón megjelennek a vizsgáztató bizottság tagjai: Orezeanu Romulus törvényszéki főelnök, dr. Moldovan Sabin, a második szekció elnöke és Constantinescu Sándor professzor. Bevonulnak a 76-os teremmel szomszédos tanácskozó szobába. A vizsgázók a terembe mennek. Az ajtó előtt helyet foglal a teremszolgálat. Idegeneknek szigorúan tilos a bemenet. Néhány perccel kilenc óra után bevonul a bizottság. Megkezdődött a nyelvvizsga.

Már az elején megkönnyebbülten lélegzett fel mindenki. Az írásbeli vizsgánál Orezeanu főelnök kiadta a tételt: *személyi adatok és hivatali munkakör. Erről kellett írni egy kis dolgozatot.* A munka kezdődik, hosszú időt csak a tollak sercegése hallatszik. Egykettő gondolkozik csak, a többi nyomban neki lát a dolgozatnak. Aki elkészül, kimegy a folyosóra, ahol a többségi kollegák érdeklődnek a vizsga lefolyása iránt. Teljes együttérzéssel kisebbségi tisztviselőtársaik iránt. Ha soha, de ezuttal észrevehető volt a bírósági hivatalnokok összetartása, tul minden nemzetiségi különbségen. Az írásbeli befejezése után rövid szünet. Most következik a nehezebbik rész: a szóbeli...

— Vájjon mi lesz most? — kérdezzük a vizsgázók.

Tizenegy óra tájban erre a kérdésre is választ kaptak. Megkezdődött a szóbeli vizsga. Ha az első résznél örvendetes meglepetésben volt részük a hivatalnokoknak, ugy a másodiknál fokozottabb mértékben érvényesült. Ilyen kérdések hangzottak el:

— Hol született? Milyen foglalkozása volt szüleinek? Mi a beosztása? Milyen munkát végez? Hol tanult románul? Hol és mikor végezte iskoláit?

És ehhez hasonló. Egy-két idősebb tisztviselő gondolkozott csupán, őket is kisegítette zavarukból a bizottság valamelyik tagja. Orezeanu főelnök mindegyik vizsgázóhoz egyetlen kérdést intézett. A válaszok szemmel láthatóan teljesen kielégítették a bizottságot, amely

a legnagyobb megértéssel végezte munkáját. Egy óra felé fejeződött be az aradi törvényszéki nyelvvizsga és nyugodt lélekkel megállapítható volt, hogy a végén sokkal derűsebb és nyugodtabb volt a hangulat, mint reggel kilenc óra előtt néhány perccel...

A nyelvvizsga befejezését a törvényszék és járásbírók kisebbségi hivatalnokai a törvényszék földszintjén levő büfében ünnepezték meg.

Hitler állapota javul — Lord Simon és Eden lord Berlinbe utaznak

— Az angol Fehér Könyv fél évvel visszavetette a béke ügyét —

Párisból jelentik: A Matin illetékes helyen arról értesült, hogy Párisba ma hivatalos értesítés érkezett Berlinből arról, hogy Hitler birodalmi vezér állapotában javulás állott be. Berlini hír szerint, szó van arról, hogy Neurath báró német birodalmi kül-

Lord SIMON, angol külügyminiszter

ügyminiszter, vagy Ribbentrop báró, Hitler bizalmasa, a közeli napokban Londonba megy és

tárgyalásokat folytat Simon angol külügyminiszter berlini látogatásáról.

Az angol lapokban is csak találgatják a tervezett látogatás ügyében az eshetőségeket. A Morningpost szerint, a tegnapi esti minisztertanács úgy döntött, hogy Simon külügyminiszter és Eden lord, egy héten belül Berlinbe utaznak, mert Hitler közölte a berlini angol nagykövettel, hogy állapota megjavult. Ha

Sziám kilenc éves királya nem örül új méltóságának

Londonból jelentik: A londoni sziámi követiség megerősítette azt a hírt, hogy Ananda Mahidol herceget kiáltották ki Sziám új királyává. Az új uralkodó 9 éves és a lausannei elemi iskola növendéke. A Reuter-iroda kiküldött munkatársa beszélgetést folytatott a gyermek-királyal, aki kijelentette, hogy nem örül az új helyzetnek. Nagyon szereti játékvasutjait és mozdonyait és attól fél, ha uralkodnia kell, nem szabad játszania. A kis király mellett tartózkodó édesanyja hozzátette, hogy gyermekének hegyi levegőre van szüksége és reméli, hogy egyelőre Lausanneban maradhat.

azonban a birodalmi vezér egy héten belül még sem gyógyul fel, ez esetben az angol kormány tagjai megváltoztatják az utitervet és előbb Moszkvába mennek.

A Daily Mail berlini szerkesztőjének Hitler egyik bizalmasa kijelentette, hogy a vezérkancellár betegsége egymagában is elég akadálya volt az angol külügyminiszter látogatásának, de a Fehér Könyv olyan felháborodást keltett Berlinben, hogy jobb volt az utat elhalasztani.

— Nagyon kínosan érintette népünket — mondotta, — hogy mindig csak bennünket okolnak a fegyverkezések növelése miatt. Hivatkoznak végre már egyszer Oroszországra is, amely nagy részben oka Németország fegyverkezésének.

Rómából jelentik: A Fehér Könyv ügyét, amely tudvalevőleg megakadályozta, hogy Simon angol külügyminiszter a tervezett időpontban Berlinbe utazhasson, behatárolt ismertetik az angol lapok is. A Tevere azt írja, hogy

ennek a könyvnek megjelenése legalább is fél évvel vetette vissza a béke ügyét.

A könyv még akkor is alkalmatlan időben került közzétételre, ha annak nem volt más célja, mint hogy bebizonyítsa vele az angol kormány a hadügyi kiadások jogosságát.

CENTRAL

A világháború.

Sok ideig tilalom alá helyezett iratok — ma már kortörténelmi dokumentumok — sorozata.

CORSO

Premier!

LIANE HAID legújabb zenés vígjátéka:

Ne félj

a szerelemtől

Minden előadás keretében, mérsékelt enmét helyarákkal:

Leopoldi és Milskaia.

URANIA

Csak felnőtteknek!

Az ordonánc

Maupassant erotikus regénye filmen. Főszerepben Marcelle Chantal.

SELECT

Premier

Az orchideák románc

Társadalmi élet 60 fő szerepében: Carol Lombard, Walter Connolly.

Lopás miatt megfosztottak mandátumától egy francia képviselőt

Izgalmas jelenetek a képviselőházban. Szökés a detektívek elől

Párisból jelentik: Izgalmas események játszódtak ma le a képviselőház üléstermében, valamint a parlament épülete előtt. A képviselőház ma ugyanis megfosztotta mandátumától Besson képviselőt, akinek botrányos kalandjairól, valamint az igazságügyi hatóságokkal történt összetűzéseiről nagy cikkekben számoltak be a párisi lapok. A mandátumtól való megfosztás egy 1852. évbéli törvény alapján történt, amely kimondja, hogy egy lopás miatt elítélt egyén nem lehet képviselő. Az izgalmas ülésen Besson ártatlanságát hangoztatta és kijelentette, hogy a Stavisky-ügyet tizenkilenceszer halasztották el, az ő ügyvédje csak egy esetben kért halasztást és azt is megtagadták. Heves vita után a képviselőház ki-

mondotta a mandátumtól való megfosztást.

Mielőtt még a határozatot meghozták volna, Besson eltávozott az épületből. A főkapunál detektívek várták, hogy letartóztassák, ugylátszik azonban a képviselő ezt sejtette és a mellékajton távozott. A detektívek itt is megtalálták, Besson azonban tiltakozott letartóztatása ellen és kijelentette:

— Még nincs döntés, képviselő vagyok, tehát szabad is vagyok.

Ezzel autóbaült és elindulás előtt még egyszer odakiáltott a detektíveknek:

— Máskor adok önöknek találkozót.

Az autó elrobogott és a rendőrség most keresi Besson.

HIREK

Uratianu

Uratianu Radu, az Aradon is közismert tim-soarai karnagy, az eleventollu román ujságíró egy élettel igazolta a tragikum definícióját. Egy élettel, amely az övé — volt. Mert önkézevel vetett véget neki s vele az egész problémának, mely benne vivta meg forrongó harcát, hogy végre is a tragikus hősök becsületességével, idealizmusával, megalkuvást nem ismerő elvhűségével elérkezzék a tragikum végső kifejléséig és önmagát áldozza fel életigazságának áldozatra-éhes oltárán.

Nem vagyunk olyan dús gazdagok igazi tehetségekben, hogy szó nélkül haladhatnánk tovább a tragédia mellett. Uratianu Radu, a publicistát egy világ választotta el tőlünk és mégis: művészi intellektusának lendülete, fanatizmusa és meg nem alkuvó szépség szerete a zenében soha senkit sem hozott közelebb hozzánk, mint őt. Új intellektuális lehetőségek pionirját láttuk benne, aki az univerzális szépségek és igazságok felragyagtatásával minden homályt bevilágítani képes és hivatalolt. Soha tolla egy sorával, soha karnagyát pálcájának egy lendületével meg nem cáfolta, inkább megerősítette elhivatottsága iránti meggyőződésünket.

Csak ő tudta, milyen gáncsokkal kell megküzdenie, mi nem.

Művész volt. Az írás és a zene művésze. Művész volt akkor, amidőn nemzetiségi és faji, megfelekezeti adottságai vele összehasonlíthatatlanul csekélyebb tehetségre embereket politikai pályákra, politikai közszereplésekre ösztönöztek.

Uratianu, a művész, megalkuvások nélkül, százalékszámításokon felül kívánta berendezni életét. Az istenáldotta tehetség sokszor szertelenségig lendülő, szent megszállottságával ragaszkodott a Gondolathoz, a Melódiához, amelyeket csak egyetlen mérleggel mért: azzal, amelynek egyik serpenyőjét Értéknek, a másikat meg Igazságnak hívják. Az igazi művész — tudjuk, — mindig önmagát adja és önmagától földi hatalommal nem lehet eltántorítani. Uratianu fanatikus művészetszerete ezért szárnyalt a földi mértékegységeken messzi felülemelkedett, uttorően merész szárnyalással. Olyan nagy-nagy magasságokban élt a lelke, ahonnan a legkisebb zuhanás feltétlenül halált jelent...

Ezért kellett összeroppannia az első tilalomfára, mely elérte rőptét. S mert zuhanni kényszerítették, ezért zuhanása végzetesen tragikus és tragikusan jóvátehetetlen. (J.)

Volt már a GOLDSCHMIDT-Bankban sorsjegyet megújítani? 578

Siessen! még van a huzásig 6 nap...

Talán most van soron az Ön szerenőseje.

— **EMELKEDETT A HÖMÉRSÉKLET.** Élénkülő északi légáramlás, délkeletről újabb felhősodás, esetleg eső vagy hó, ismét erős éjszakai lehűlés és a nappali hőmérséklet valószínűleg erősebben emelkedik.

— **Miniszteri rendelet az adóhalasztásokról** A Monitorul Oficial ma Aradra érkezett február 6-iki keltezésű miniszteri rendelkezést közöl, amelynek értelmében az 1934. évi adóra csak március 31-ig adhatók halasztások. Eddig a dátumig tehát ezeket az adókat ki kell egyenlíteni. A régebbi adótartozásokra, tehát az 1933., 1932. stb. évekből származó hátralékokra június 30-ig adható halasztás, még pedig abban az esetben, ha az adózó kötelezi magát arra, hogy tartozását előre megállapított részletekben eddig az időpontig kiegyenlíti. A pénzügyigazgatóságon tájékoztatásnak uralkodik arra vonatkozólag, hogy ezt a halasztást ki adhatja. A legutóbbi rendelkezések értelmében ugyanis adóhalasztást csak a minisztérium engedélyezhet. Egyelőre tehát bizonytalan, hogy a pénzügyigazgatóságnak jogában áll-e a tartozásokra vonatkozóan június 30-ig haladékot adni és a részletfizetés kedvezményét biztosítani.

— **Mussolini távirata Gömbös Gyulának.** Budapestről jelentik: Gömbös Gyula magyar kormányelnök ma megleghangú táviratot kapott Mussolinitól, aki abból az alkalomból küldi üdvözlését Gömbösnek, hogy a kormányzó újabb bizalmának megnyilvánulása érte reformterveinek keresztvételében. A miniszterelnök táviratilag köszönte meg az olasz miniszterelnöknek az üdvözlést.

— **Kettős halálos ítélet Bécsben.** Bécsből jelentik: A rögtönítélő bíróság egy kocsmárosné meggyilkolása és kirablása miatt halálra ítélte Pöck Ferenc és Sedlák Lajos vádlottakat, akiket még az esti órákban ki is végeztek.

— **Alaptalan vádak alól felmentették Igyártó Sándor zerindi református lelkészt.** Emlékezetes olvasóink előtt az a per, amelyet Igyártó Sándor zerindi református lelkész indított a salontai rendőrkomiszár ellen, aki a lelkész szerint őt összevissza verte. A perben csak nemrégiben hozott ítéletet a törvényszék, amely bizonyítékok hiányában felmentette a rendőrkomiszárt. Ugyanakkor azonban, amidőn Igyártó perrel támadta meg a rendőrkomiszárt, ez is feljelentést tett Igyártó ellen. A feljelentést az alkohol-törvény alapján tette meg, részegség által okozott botrány címén. A salontai járásbíró Igyártót 500 lejre büntette. Igyártó az ítéletet megfellebbezte és így került az ügy tegnap a törvényszékre. Dr. Soós István, Igyártó védője tanukkal igazolta, hogy védenca nem volt ittas és így nem okozhatott botrányt. Soós védencére nem az amnesztia alkalmazását, hanem a felmentést kérte, mert nem engedhető meg, hogy egy református lelkészt alaptalan vádakkal elítélhessenek s az amnesztia alapján töröljék az ítéletet. A bíróság az ügyész helybenhagyó kérelmére helyt adott a fellebbezésnek és törölte a salontai járásbíró ítéletét. Az ügyész nem fellebbezett és így az ítélet jogerős.

Zsenivé gyógyult egy gyengeelméjű leány

Londonból jelentik: Az egyik itteni ideggyógyászati klinikára beszállítottak egy év előtt egy fiatal leányt, akinek hisztérikus félelemrohamai voltak. A szegény leány egyébként születésétől fogva gyengeelméjű volt. A klinikán szisztematikus kezelés alá vették és a leány gyógyulni kezdett. A félelemrohamok lassan elmúltak, majd teljesen megszűntek. Nagy feltűnést keltett, hogy amint a leány állapota javult, úgy emelkedtek szellemi képességei. Most azután mint gyógyultat bocsátották el és végül a kezelés végeztével letette az u. n. intelligenciavizsgát. Ez a vizsga rendkívül érdekes módon sikerült. Az eredetileg gyengeelméjű leány olyan matematikai feladatokat oldott meg, mely becsületére vált volna egy egyetemi tanárnak is. A gyógyulás alatt oly kitűnő emlékezőtehetségre tett szert a leány, hogy egyszerű olvasás után több oldalt képes kívülről elmondani. Az orvosok egész sajtáságos zseninek tartják a leányt és az intézet elhatározta, hogy saját költségén taníttatja ki.

— **Aradi betörőket ítéltek el Satu-Maren** Az elmúlt nyáron nagyszerű fogást csinált a rendőrség Oradean. A satumarei rendőrséggel egyidejűleg egy több tagból álló betörőbandát fogtak el, a melynek tagjai: Lebovits Bernát, Pollák Lipót, Stiller Sándor, Körösi Géza és Perl Izsák nevű, főleg 20—21 éves fiatal emberek, akik csaknem egész Erdélyt végiglopkodták. Aradon és több kisebb-nagyobb erdélyi városban huszonöt betöréses lopást követtek el. A betörőbanda ügyét a tárgyalta a törvényszék, amely Lebovits Bernátot 2 és fél évi fegyházra, Stiller Sándor 2 évi fegyházra, Pollák Leopoldot 7 hónapra, Perl Izsákot 5 hónapi és 25 napi, Maksai Ferencet 6 hónapi és 18 napi, Körösi Gézát 15 napi fegyházra ítélte, míg Berkovics Bénit, Mayer Chirilla Stefant és Weisz Dávidot bizonyítékok hiányában felmentette. Az ügyész súlyosbírást, a védelem felmentésért fellebbezett.

A szokás hatalma,

avagy: hogyan indul sétára kutyáival vasárnap délután egy, vérbeli, aktív, urasági kocsis...?

KERPEL könyvtár vezet! Havi díj 40 lej.

— **Rejtélyes haláleset az aradi pénzügyigazgatóság pincéjében.** Ma reggel a pénzügyigazgatóság altisztjei a pincében holtan találták Ilona Stefan volt pénzügyigazgatósági altisztet. Ilona Stefan évekkel ezelőtt volt az aradi adóhivatal szolgálatában, később elbocsátották. Az idős embernek kisebb földje volt Aradmegyében, de azt fíra bírta, ő maga pedig bejött Aradra és továbbra is feljárt a pénzügyigazgatóságra, segített volt társainak a fahordásban és a takarításban. Ilona Stefan idegzavarban szenvedett, ezt a többi altisztek tudták róla és havonta kisebb összeget adták össze számára, hogy megélhetését biztosítsák. Éjszakára mindig a fűszekrényben huzódott meg és innen hordta fel kora reggel az irodákba a szükséges napi famennyiséget. Ma reggel hiába várták fel az öreg Ilonát, úgy, hogy keresésére indultak és hálólhelyén holtan találták rá. Értesítették dr. Pascuti hatóságát, aki kiszállt a helyszínre és megállapította, hogy Ilona Stefan szivvrohamot kapott és még az éjszakai órákban elhunyt. A holttestet kiszállították az alsótemető halottasházába.

— **Felmentett aradi asszony.** Kampert Ágostonné aradi lakost azzal vádolták, hogy önmagán tiltott műtétet hajtott végre, majd a holttestet a Marosba dobta. Miután nem nyert beigazolást, hogy erőszakos uton történt a magzatelhajtás, a törvényszék felmentette a vád alól.

— **Verekedés a városi gazdaságban.** Redis Sava városi gazda és fia, Redis János álltak ma a törvényszék előtt, azzal vádolva, hogy megverték Presbian Jánost, a városi fedezettési állomás vezetőjét. A bíróság Popoviciu városi főállatorvos és Jac Jező, a gazdasági hivatal főnökének kihallgatása után Redis Jánost 2 havi fegyházra, apját 700 lej pénzbüntetésre ítélte. Az elítéltek fellebbeztek.

— **Idegesség, fejfájás, álmatlanság,** reggeli rosszullet, levertség, bágyadtság, szédülés esetében a természetes „Ferenc József” keserűviz az emésztőszervek hiányos működéséből eredő zavarok nagy részét azonnal megszünteti, az étvágyat erősen fokozza s visszaadja a testnek és szellemnek régi frissességét.

— **Elfogták a vingai rablótámadás tettesét.** A vingai csendőrség elfogta Arszin György 24 éves bérést, aki tettese a múlt hónapban elkövetett vakmerő rablótámadásnak, amelynek özv. Hajlamas Péterné, egy 79 éves matróna volt az áldozata. Hajlamas Péterné a vingai főtérén van háza és június 10-én asszony-hírében áll. Február 12-én éjjel Hajlamasné szomszédjának, Bartuloni gazdának bérese kopogott az özvegy asszony házában ablakán és bebozsítottást kért. Arra a kérdésre, mit akar ilyen későn házában, a béres azt válaszolta, hogy egy liter borra volna szüksége. Az özvegy beengedte ugyan a bérést, de kijelentette, hogy nem megy le a pincébe. Arszin erre rosszulletet színel, mire megengedték neki, hogy üve maradjon. Az özvegynek a másik szobában volt dolga, mire a béres besurrant a hálószobába, kinyitotta a szekrényt és kutatni kezdett benne. Amikor az özvegy látta, hogy mi történt, segítségért kiabált, mire a béres nekiugrott és fojtogatni kezdte. A matróna azonban erőlesen ellenállt és csak hosszas küzdelem után esett ájultan a földre. Arszin gyorsan összeszedett 205.000 lejt és elmenekült. Az özvegy másnap feljelentést tett a csendőrségen, amely megkezdte a nyomozást az elmenekült Arszin után, akit Bucurestiben meg is találtak. Érdekes, hogy Arszin abban a hiszemben volt, hogy az öregasszonyt megfojtotta. Pénzt már nem találtak nála, mert Arszin azt állította, hogy Jibon volt letartóztatásban és ott a rabolt összeg felét elkobozták tőle, de sikerült megszöknie és a fővárosban elrejtőzködni.

— **Kutyamarás Radnán.** Szerdán reggel Stepan Pétert, a radnai állomás személypénztárnokát, amidőn az lakásáról a hivatalába igyekezett, az állomás lépcsőházában egy kutya váratlanul láb-száron harapta. A nagy ijedség után magához tért pénztárnok már nem vehette üldözőbe a kutyát, mivel az nyomtalanul eltűnt és így nem lehetett megállapítani a kutya veszett voltát. Stepan orvosai tanácsára táviratilag kért helyettesítést és a legközelebbi vonattal felutazott Cluza a Pasteur-intézetbe kezelés végett.

— **Ma az alatti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:**

VOJTEK: Bulevardul Regina Maria.

DANCIU: Piata Mihai Viteazul.

BERNÁT: Lângă Gară (vasutállomásnál)

BERGER: Calea Saguna.

LEOPOLDI és MILSKAJA

teljesen új műsorral, óriási anyagi áldozatok árán prolongálva,

a CORSO-moziban, Liane Haid-film keretein belül: péntek, szombat és vasárnap

Tisztújító közgyűlést tartott az aradi Borbély- és Fodrászmesterek Szindikátusa

Az Aradi Borbély- és Fodrászmesterek Szindikátusa és Temetkezési Csoportja ma este nyolc órai kezdettel tartotta meg rendes évi közgyűlését az Iparos Otthonban. Birkenheuer Péter elnök szíves szavakkal üdvözölte a megjelenteket, majd pedig Jäger Tivadar titkár olvasta fel alapos, az elmúlt év tevékenységére, valamint a borbélyszakma időszerű problémáira kiterjedő jelentését. A közgyűlés úgy a jelentést, mint a zárszámadásokat egyhangulag tudomásul vette. Ezután a tisztújításra került a sor, amelynek eredményeképpen a következő vezetőséget választották meg:

Diszelnök: Hillyer Mihály. Disztag: dr. Gabos Jenő. Elnök: Birkenheuer Péter. Ügyvezető alelnök: Bodrogeanu Aurel. Alelnök: Kornett Gerő. Titkár: Jäger Tivadar. Pénztárnok: Ritter Mihály. Ellenőrök: Molter Péter, Rothen Sándor és Vida Lajos. Póttag: Mihajlovits Marinko. Választmányi tagok: Kornett Péter, Krausz János, Remszing Vendel, Nemczor István, Prosenszky József, Zombory Gyula és Ottmann Ferenc. Póttagok: Babits Nedelko, Bock József, Brezna Jakab és Frenck Mihály.

A közgyűlés keretében Bodrogeanu Aurel, a szindikátusnak a tanonciskolához delegált szakoktatója, beszámolt tevékenységéről és arra kérte a közgyűlést, hogy a szindikátus járuljon hozzá az oktatáshoz szükséges felszerelés kiegészítéséhez. A javaslatot elfogadták és megbízták Birkenheuer Péter elnököt, hogy a szükséges felszerelést beszeresse. A közgyűlés köszönetet szavazott dr. Gabos Jenőnek és Ritter Mihálynak az alapszabályok módosítása körül kifejtett tevékenységükért. Egyhangulag határozta el a közgyűlés azt is, hogy a szindikátus köszönő levelet intéz az Aradi Közlöny-höz, amely mindenkor támogatta a borbély- és fodrászipart és érdekeiért ismételtlen is sikra szállott.

A közgyűlés az elnök szolidaritásra és kartársi egyetértésre buzdító záró szavaival ért véget.

A chisneu-crisi román, kath. elemi népiskola iarsangi gyermek-délutánja. Nagy sikerrel tartotta meg ezidén is a chisneu-crisi román, kath. elemi népiskola a szokásos farsangi gyermek-délutánját az iskola helyiségében. A mai igényeknek megfelelő tágas tanterem már a kora délután zsúfolásig megtelt érdeklődő szülőkkel és kíváncsi vendégekkel. A műsor jelmezes felvonulással kezdődött, majd különböző gyermektáncok és játékok mulattatták a megjelenteket. A jelmezverseny 1. díját Orosz Gizella (gomba), 2. díját Waldfogel Jancsi (csikóslegény), 3. díját Reisz Tibor (hollandi leány) és 4. díját Bernandin Antal (indian) nyerte. A közönség cukorral jutalmazta a következők jelmezét: Marksteiner József (spanyol leány), Haász Lajos (tiroli menyecske), Csordás Rozália (kéményseprő), Csomós Margit (román nő), Csomós Erzsébet (bohóc), Csomós Rozália (szakácsnő), Molnár Ica (Vénusz csillag), Haász Matild (selisnei leány), Parizsa Julianna (csángó leány), Czirner Viktor (gavallér), Juhász József (vasoru bába), Gorcsa Irén (crasoveni menyecske), Höhn Margit (rikkancs), Bugy Ludmilla (cserkész), Androvics Pirokska (törpe manó). A játék-délután az esti órákban ért véget.

Legyengült, vérszegény, hőemelkedéses, rosszul evő gyermek vírus, fejlődésnek indul a Svábhegyi szanatóriumban (Budapest). Pompás hegyi levegő, napfény. Testfejlesztő torna, kvarzfénykezelés.

A Zsidó Nemzeti Szövetség lipovai csoportjának összejövetele. Szerdán este tartotta a Zsidó Nemzeti Szövetség lipovai csoportja a havi vita-estjét. Elsőnek Gárdos Ervin tartotta a „Bibliai magyarázatok” címmel érdekes előadását. Böhm Andor „Aktuális társadalmi problémák a mai gondolatvilág tükrében” című értekezése előadása után szellemes vita fejlődött ki. Ezután Deutsch Dezső „A mai kultúra és a civilizáció áldásai” című szatirikus balladáját olvasta fel, a mellyel igen nagy hatást ért el. A szépségű közönség egy igen kellemesen eltöltött est emlékével távozott. A legközelebbi est április első szerdáján lesz megtartva.

Az új büntető törvénykönyv tárgyalása a szenátusban

A tiltott műtetre vonatkozó szakaszt megszavazta a szenátus

— Masaryk ünneplése a Kamarában 85-ik születésnapja alkalmából — Az összes minisztériumok tíz százalékkal csökkentették a költségvetést — Április 20-ig meghosszabbították a parlament ülészeit

Bucurestiből jelentik: Saveanu, a Kamara elnöke, ma meleghangú üdvözlő táviratot küldött Masaryk cseh köztársasági elnöknek. A Kamara mai ülése során Masaryk tiszteletére nagy ünnepséget rendeztek, amely után minisztertanács volt a pénzügyminisztériumban, az összes reszortminiszterek részvételével.

A szenátusban megszavazták a büntető törvénykönyv 482-ik paragrafusát, amely a következőképpen hangzik:

Nem számít tiltott műtétnek az az orvosi beavatkozás, amely a következő feltételek mellett történik: amikor a terhes nő élete veszedelembe forog, különösen ha a veszély közvetlen. Ha a terhesség súlyosítja az állapotot, akkor kell, hogy eljárjon az orvos, ha a terhes nő életének megmentéséről van szó. Ugyancsak megengedett a műtét beavatkozás, ha a szülők egyike szellemi fogyatkozásban szenved és komoly veszély forog fenn, hogy a gyermek akár szellemi, akár testi degenerált-

ságot örököl. Ha a műtét beavatkozás azonnal szükséges, az orvosi műtét elvégzése után legkésőbb negyvennyolc óra elteltével köteles írásban jelentést tenni az ügyésznek. Más esetekben az orvosok kizárólag az ügyész engedélyével végezhetnek terhességet megszakító műtétet. Ezt az engedélyt specialista orvosok véleménye alapján adja ki a helyi büntető hatóság. Az ügyész minden körülmények között köteles a legszigorúbb titoktartással élni és az ügyeket csak akkor hozhatják nyilvánosságra, ha esetleges feljelentés az eljárást szükségessé teszi. A javaslatot 145 eljárást 2 ellenében elfogadták.

Ma délután tartott minisztertanácson valamennyi szakminiszter bejelentette, hogy költségvetését a pénzügyminiszter kívánságához képest 10 százalékkal csökkentette. A költségvetési javaslatot e hó 15-ig a Ház elé terjesztik.

Tekintettel arra a körülményre, hogy az új törvények egész sorát kívánja a kormány a törvényhozás mostani ülészakán megszavaztatni, elhatározta, hogy

a parlament ülészeit április 20-ig meghosszabbítja.

Az új törvényjavaslatokat legkésőbb március 15-ikéig betervezik.

PINTÉR & Co.

tűkőgyár és üvegcsiszoda
1086 ui telefon száma: 255.

Ejtőernyő-rekorder tragikus halála. Koppenhágából jelentik: Tranum János, a zárt ejtőernyővel való leugrás világrekordere ma újabb rekordkísérlete közben tragikus körülmények között meghalt. A repülőgép nyolcezer méter magasságra szállt, amikor a pilóta észrevette, hogy Tranum körül valami nincs rendben. Nyomban leszállt a rekordert eszméletlenül találták meg a gépben. Rövid idő múlva meghalt. Azt hiszik, hogy Tranum túl hamar fogyasztotta el az oxigénpalackjának tartalmát és nem volt elegendő ideje ahhoz, hogy újabb palack után nyuljon.

A curticci római kath. ifjuság jelmezes bálja Curticci-ről jelentik: Mint minden évben úgy idén is nagy sikerrel rendezte meg a curticci római katolikus ifjuság farsangi jelmez bálját a Mladin-féle vendéglő összes termeiben. Kilenc óra után kezdődött meg a jelmezese felvonulása szebbnél szebb és érdekesebbnél érdekesebb jelmezekben.

Elítélték a Csetey és Seitz-cég betörőjét. Még hónapokkal ezelőtt történt, hogy Kálmán Ferenc és Semsei Lajos betörték Csetey és Seitz aradi kereskedők üzletébe, ahonnan 25 revolvért loptak el. Kálmán egy timisoarai betörés alkalmával kézrekerült és a törvényszék ma 7 havi börtönre ítélte. Társát, aki eltűnt, körözik.

A timisoarai Hazamir dal- és kultúregylet, mint ismeretes, kénytelen volt március 7-re az Iparos Otthonban hirdett hangversenyét elhalasztani. Erre a lépésre az kényszerítette a rendező, hogy Fischer Samu karnagyot, aki az előadást dirigálja, három nappal ezelőtt baleset érte. A nagy érdeklődéssel várt hangverseny újabb időpontját a rendezőség március 14-én, csütörtök este 9 órában állapította meg. Az eddig elővételben eladott jegyek természetesen a március 14-i előadásra érvényesülnek.

Lapunk március elsején szíriai cikket írtunk „Letartóztatás egy lipovai liliomtipró és egy kerítőt Timisoaran” címmel. A cikkből szereplő M. Anna — amint ez most kiderült — sohasem volt dr. Panek Norbert ismert lipovai közjegyző szolgálatában. Ezzel ellentétes hírek téves információkon alapultak.

Az Aradi Magántisztviselők Egyesülete olvasótermében (Str. V. Goldis No. 6.) vasárnap délután 5 órától tánc. A tagok vendégeket is hozhatnak.

A nagy port felvert pancotal malomtűz egyik kisebb epilógusát tárgyalta ma a törvényszék. Amikor a Galló-féle raktár és malom leégett, Lipitor Péter és a Kovács Testvérek, három pancotal cigány összeszedte az ott heverő vasalkatrészeket, amelyeket eladtak. A törvényszék úgy öket, mint az orgazdasággal vádolt kereskedőt felmentette a vád alól.

Közgyűlési meghívó. Az Aradi Magántisztviselők Egyesülete felkéri tagjait, hogy f. év március 22-én, pénteken este 7 órakor az egyesület helyiségében megtartandó rendes évi közgyűlésen résztvevni szíveskedjenek, amely a következő tárgysorozatot tárgyalja: Az elnök beszámolójának és a felügyelő-bizottság jelentésének felolvasása után az egyesület választmányának a felmentvény megadása az elmúlt 1934. esztendőre. Az 1935. évi költségvetés jóváhagyása és a tagdíj nagyságának megállapítása. Az egyesület választmányának aktív és póttagjainak megválasztása. A felügyelő-bizottság aktív és póttagjainak megválasztása. Az egyesület jogtanácsosának megválasztása. A tagok írásbeli előterjesztéseinek megbeszélése, melyek legalább a közgyűlés előtt 8 nappal bejelentendők és a tárgysorozatba felveendőek. A tagok belépéskor személyazonosságukat tagsági igazolványukkal igazolni tartoznak és csak az esetben bírnak szavazati jogsútsággal, ha nincsenek hátralékban a tagsági díjak fizetésével. Kivételt képeznek a munkanélküli tisztviselők, akik a tagdíj fizetéstől mentesítve vannak.

Az Aradi Nyugdíjasok Kölcsonos Segélyező Egyesületének hivatalos közleménye. Közöljük, hogy március 9-én, szombaton délután 4 órai kezdettel egyesületünk hivatalos helyiségében választmányi ülést tartunk, amelyre a választmányi tagok teljes számban való pontos megjelenését kérjük. Egyben jelhívjuk Szabó János, Kovács Sándor, özv. Matuz Károlyné, özv. Török Istvánné, Eszényi Lajos, Márkus László, Hrabovszky Mihály és özv. Gerendi Józsefné CFR-nyugdíjasokat, hogy az aradi állomás iktatóhivatalában sürgősen jelentkezzenek. Az elnökség.

SZINHÁZ — MŰVÉSZET

Miért lett a „Remény“-ből „Reménység“..?

Bernstein hatbetűs kabalája

Budapestről jelentik: Detour („Kerülő út”), Rafale („Baccarat”), Voleur („A tolvaj”), Izrael: ezek voltak Henry Bernstein ifjúkori drámáinak címei. Valamennyi cím hat betű és a Budapesten is gyorsan népszerűvé lett francia színpadi író nem is tagadta, hogy a *hatbetűs cím kabalája*, amihez babonásan ragaszkodik.

Multak az évek, Bernstein lehiggadt, elmélyült, kezdett analitikus darabokat írni és — lemondott a kabalájáról. Egymásután következtek a Galerie des glaces („A tükörfolyosó”), a Mélo („Muzsika”) című darabjai, majd egyik legnagyobb sikerre, a nálunk ismeretlen Felix és mindegyiknek a címe több vagy kevesebb volt, mint hat betű. De azért egyikkel sem történt baj.

Legutolsó darabjánál, az *Espoir*-nál, amelyet a budapesti Vigszínház e héten mutat be „Reménység” címmel, megint csak visszatért Bernstein régi babonájához: *e színművének címe ismét hat betűből áll*. Magyar fordítójának — a véletlen különös játékából — módja volt Bernstein kabaláját magyar szóval is tiszteletben tartani, mert a cím pontos magyar fordítása — „Remény” — ugyancsak hat betű.

De mégse „Remény” a Bernstein-ujdonság magyar címe, hanem „Reménység”. Aminek az az oka, hogy a budapesti Vigszínházban már játszottak egy „Remény” című drámát magyarul is, németül is, berlini társulattal. Hermann Heyermans írta, akinek ez a hollandi halászdramája annak idején világszerte sikert aratott.

Gyümölcsfák, a legnemesebb faik PAUZÁRNÁL!

tökéletes helybéli kultúra, díó nagyságu cseresznyék, óriási szilvák féregmentes almák körték. stb. Vértetű ellen saját találmányu szóbeli utasítás. Nemes rózsák ezüstfenyők. díszbokrok nagy választékban — Megrendelhetők PAUZÁR virágüzletben Str. Bratianu 9 Kertészet Arad-Muresel, szemben a cukorgyárral.

Csecsemő-sorozás

a Gaál Franciska-filmhez

„Kismama” a címe Gaál Franciska új filmjének. A címben szereplő kismamának kisgyerekek van szüke, egy főszereplő babára és sok stasztista babára. Ezért tegnap délelőtt a filmgyárban — csecsemő-sorozás volt. Felvonultak a mamák 6—8 hónapos gyerekekkel, de volt közöttük sok olyan is, aki pólyást hozott magával. Néhányan 2—3 éves gyereket akartak mindenáron felvévesnek bemutatni.

A mamák izgatottan várták az eredményt és végül is három gyermeket kiválasztottak próbatelvételekre. Délután elkészítették a próbatelvételeket és ma fog kiderülni, hogy melyik baba lesz a főszereplő. Mindenesetre az, amelyiknek a legjobb „filmarca” van.

A statisztagyerekek közül egy sem vált be. Ezeket a lelenház fogja a film számára rendelkezésre bocsátani. Azt mondják, a gázsít lehet majd fejben is fizetni.

* **F. Molnár:** „L'Inconnue”. A párisi lapok így hirdetik Molnár Ferenc drámájának. „Az ismeretlen lány”-nak francia bemutatóját. „L'Inconnue” címmel fog még az idén előadásra kerülni az új Molnár-darab Párisban, címszerepében a legnépszerűbb francia színésznők egyikével: Alice Cocéával, aki ugyilátszik rajongója a Molnár-daraboknak, mert párisi társulattal fel akar lépni Brüsszelben is „A jó tiúndér” női főszerepében.

* **Uj Ádám a Burgszínházban.** „Az ember tragédiája”, annak ellenére, hogy eseményeszerű nagy sikert aratott Bécsben, már jó ideje nem kerülhetett műsorra, mert Ádám személyesítője, Paul Hartmann megvált a Burgszínházról. Most a Burgszínház szerződtette szeptembertől két évre Heinz Woestert, a drezdai állami színház hosszínészét, aki mint vendég már tavasszal „Az ember tragédiája” Ádámjának szerepében fog bemutatkozni a bécsiieknek.

* **Ei kell halasztani a Kölcsey-Egyesület vasárnapi előadását,** mert Makkai Sándor megbetegedett. Makkainé sürgős levélben értesítette a Kölcsey-Egyesület elnökségét, hogy férje influenzába esett és az orvosok ezideig még nem tudják megállapítani, milyen lefolyású lesz a betegség. Üzeni a püspök-író, hogy később szívesen jön el Aradra, hirdett előadása megtartására. A Kölcsey-Egyesület reméli, hogy a most elhalasztott előadást Makkaival és Szentimreivel április 7-én megrendezheti, amikor a Kulturpalota terme az ő számára van biztosítva.

* **Zilahy Lajos új színműve a budapesti Nemzeti Színházban.** Budapestről jelentik: Délelőtt volt a Nemzeti Színházban Zilahy Lajos új darabjának, az „Utolsó szerep”-nek főpróbája. A sikerült színmű 3 felvonás és 7 képből áll. A főszerepeket Bajor Gizi, Uray Tivadár és Odry Árpád játsszák. A darabnak nagy sikert jósolnak a kritikusok.

* **Vasárnap délután 3 órakor ugyancsak az „En és a kisöcsém” kerül színpadra.** Minden második jegyet ingyen kapja a közönség.

Josephine Baker legszívesebben meztelenül játszik

Josephine Baker, amióta a „Creole” című Offenbach-operett női főszerepében színésznő lett, újból divatba jött Párisban. A napokban külön megdicsérték elegáns ruháit és amikor egy újságíró meginterjuvolta, megkérdezte tőle, szeretne-e divatkirálynő lenni Párisban?

— Nagyon szívesen viselem ezeket a szép toaletteket — mondotta a fekete táncosnő — de bevallom őszintén, még jobban szeretek meztelenül mutatkozni és táncolni a közönség előtt. Lehetséges, hogy ez nálam ősi ösztön, de az is lehet, hogy hiúság, miután büszke vagyok az alakomra. Én nagyon haragszom azokra, akik mozgalmat indítottak a színpadi meztelenség ellen. Szerencsére Párisban egyelőre még nem törődnek ezzel az akcióval.

Baker végül elmondotta, hogy ezután sürin fog operettben játszani, mert úgy érzi, hogy szerepének drámai részével nagy a sikere.

* **Vasárnap délelőtt 11 órakor operett-matinet** rendez a színház rendkívül olycsó helyárrakkal. Színpad kerül a „Kadétszerelem” Erényi Böskével, Székely Bálinttal, Dálnoky Dudussal, Felhővel és ifj. Szendreyvel a főszerepekben.

* **Vasárnap délután 6 órakor ingyenes előadásban** a szezon kimagasló nagy operettje: a „Nápolyi kaland” kerül színpadra: Erényi Böskével, Dálnoky Dudussal, Székely Bálinttal, Felhő Erénnyel, ifj. Szendrey Mihállyal, Kozma Hugóval, Olasz Lajossal és Szabó Gyulával a főszerepekben.

GRAND HOTEL IMPERIAL NAGYSZÁLLODA BUDAPEST.

Egy perc a Keleti pályaudvartól.
A magyar főváros legújabb szálloda-épülete. :: Minden modern komforttal. :: Eisórangú családi ház.

ÉTTEREM

Legolesőbb árak, hosszabb tartózkodásra különleges megállapodások, teljes vagy részleges pensioval is. Igazolt előfizetőknek 20% szobaár kedvezmény!

Hollywoodban történt

1. Francis Barney egy jönevű, de kisebb hollywoodi filmvállalat szcenáriumírója. Tíz év óta dolgozik a vállalatnál. Hatszázötven dollár volt a heti fizetése. Barneynek titkára is volt, akinek a vállalat heti 100 dollár fizetést adott.

2. Az ügyes és szorgalmas titkár egy napon fizetésemelést kért. Bekopogott a vállalat igazgatójához:

— Százötven dollár hetifizetést kérek. Nőstülök, heti száz dollárból nem tudunk ketten rendesen megélni.

Az igazgató vállalt vont:
— Sajnálom, szó sem lehet fizetésemelésről.
A titkár:
— Rendben van. Jövő héten már nem járok be dolgozni!

3. Francis Barney másnap kétségbeesve rohant a vállalat igazgatójához:

— Nem tudom nélkülözni a titkáromat. A leghatározottabban ragaszkodom ahhoz, hogy megadják neki a százötvendolláros heti fizetést!

— Fájdalom, rendkívüli takarékosagra szorít bennünket az idei szezon rossz eredménye. Titkárnak még az eddigi száz dollár hetifizetést sem adhatnánk meg, de...

— De?
— Önnek megadjuk a — százötven dollárt!

— Nekem?... Nem értem.

— No igen, eddig minden héten hatszázötven dollár fizetést kapott. A jövőben azonban nem adhatunk többet önnek heti százötven dollárnál!

— Megörültek?... Ilyen rossz tréfa!
— Nem tréfa... Ez az új ajánlatunk!

— Ugy?... Vagyék tudomásul, hogy holnap már nem dolgozom önöknél!

— Rosszul teszi. Mindenesetre adunk önnek huszonnégy óra gondolkodási időt.

— Nincs rá szükségem!
— Mi mégis várunk huszonnégy órát!

4. Elmult a huszonnégy óra. És Francis Barney újra elfoglalta hivatalát. Heti százötvendolláros fizetéssel! Mit tehetett mást? Ma már nagyon nehéz a megfelelő elhelyezkedés Hollywoodban... (f.)

* „En és a kisöcsém” szombaton este folytatja diadalmas útját, hogy végigkacagtasson mindenkit, akinek még nem volt alkalma ezt a ragyogó operettujdonságot megnézni. Erényi Böske, a női főszereplő olyan ragyogó alakítást nyújt, hogy az páratlan az operett-színpad történetében. Székely Bálinttal, a ragyogó bonvivánnal egy fiútyú és egy már is hallatlan népszerűségnek örvendő angol valcert adnak elő. A humorról a népszerű Felhő Ervin, ifj. Szendrey, Mészáros Béla. Kozma olyan mértékben gondoskodik, hogy egyik nyíltzini taps a másik után zug fel. Dálnoky Dudus kedves, bájos, nagyszerű táncduettjeivel adozik a közönség tapsaira, Szabó Gyula tangó-éneke szintén forró sikernek örvend. Hegyessy Magda, Csengeri Ica mind-mind nagy részesei a sikernek.

Schemm bajor miniszter repülőkatasztrófája

Összetört tagokkal szedték ki a lezuhant repülőgép roncsai közül

Berlinből jelentik: Rövid távirat jelentette, hogy Schemm bajor közoktatásügyi miniszter, a bajorországi nemzeti-szocialista tanítók szövetségének elnöke,

repülőgépszerencsétlenség következtében meghalt.

A katasztrófa tegnap este érte a bajor kultuszminisztert Dél-Németországban, amikor egyfedelű sportgépén Münchenbe utazott. A lezuhant repülőgép darabokra törtött és Schemm minisztert eszméletlenül húzták ki a roncsok alól. Autón azonnal Bayreuthba szállították s az ottani kórházban megállapították, hogy súlyos medencetörést, többszörös combtörést és bordatörést szenvedett. A vérzést sikerült elállítani s telefonon hívták Sauerbrück tanárt Berlinből, noha az operáció reménytelennek látszott. Mégis végrehajtották a hosszadalmas és nehéz műtétet, de Schemm kultuszminiszter anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, tegnap éjjelében meghalt.

SPORT

Civilben orvos Steve Hamas, Schmeling vasárnapi ellentele

Hamburgból jelentik: Nagy népszerűségnek örvend itt Hamas, a kitűnő ökölvívó-bajnok, aki vasárnap Schmellinggel méri össze erejét a ringben. Hatalmas tömeg várta kedden este Steve Hamast a hamburgi rádió-épület előtt. Fél 8 után Hamas meg is érkezett, hatalmas termete, mosolygós arca általános rokonszenvet keltezt. A stúdiók egyikében állt az újságírók rendelkezésére, de ideje kevés, mert az amerikai boxoló 8 órakor rádióinterjút adott. Steve Hamas csak törve beszéli a német nyelvet, inkább angolul beszél.

— A Pennsylvania State Colledge-ben jártam az orvosi fakultásra, 1929-ben végeztem — kezdte mondókáját. Majd rátér tréningrendszerére.

— Tréningrendszerem nem különb a többi versenyzőkéinél. Reggel futógyakorlatokat végzek, délután boxolok egy kicsit és este korán fekszem.

— Ki a sparringpartnere?

— A boroszlói Joes Czichon, az angol Carvill volt eddig, de most új partnereket keresek.

— Milyen sportot űz a boxon kívül?

— Futballozom, természetesen amerikai futballt, Basketballt, Kriketet játszom. Egy szóval olyan sportokat űzök az ökölvíváson kívül, amely a testet erősíti.

Hamas még elmondja, hogy jobban szeretett volna Amerikában a Madison Square Gardenben mérkőzni, de már kezdli megszokni a hamburgi atmoszférát.

— Hát Schmellingről mi a véleménye?

— Schmelling?... Én Schmellinget a világ legjobb jobbkezes boxolójának tartom. És amit a legjobban becsülök benne: a fair sportszerűség. Tisztán dolgozik. Izig-vérig sportember!...

— Milyen eredményt vár?

— Nehéz erre válaszolni — mondja rövid gondolkodás után.

— Melyik volt a legerősebb ellentele?

— Számomra mindig a legközelebbi a legerősebb — válaszolja mosolyogva.

Kijelölték a vasárnapi nemzeti bajnoki mérkőzések bíróját

Bucurestiből jelentik: A központi bírőküldő bizottság kedden delegált a vasárnapi nemzeti bajnoki meccsre és a következő bírók vezetik a vasárnapi mérkőzéseket:

Aradon: Gloria—Ripensia, bíró: Seliceanu (Cluj).

Cluj: Romania—Chinezul, bíró: Denis Xifando (Bucuresti).

Oradea: Crisana—CAO, bíró: Consi Ilescu (Bucuresti).

Bucuresti: CFR—AMEFA, bíró: Topa Ilescu (Ploesti).

B) csoport: Timisoara: CAT—ILSA, bíró: Pálfi Gyula (Arad).

O Huszonötézer igazolt futballista Romániában. A sportszövetségnél a legutóbbi ülésen igazolták le a huszonötzredik futballjátékost. Ez a hatalmas szám jellemzi legjobban a futball fejlődését Romániában.

O Április 28-ikán: Chinezul—Universitatea. A két csapat július 28-ra kitűzött nemzeti bajnoki mérkőzését, közös megegyezéssel április 28-ikára hozták előre.

O Orvosokat delegálnak a nemzeti bajnoki meccsre. A nemzeti bajnokság bizottsága elhatározta, hogy a jövőben a nemzeti bajnoki mérkőzésekre orvosokat delegáljat. E célból átírnak az egyes disztriktkekhez és utasítják az alkerületi sportvezetőseket, hogy a nemzeti bajnoki mérkőzésekre orvost delegáljanak.

O Merceát megintették. A vasárnapi Unirea-Tricolor—Gloria mérkőzéséből kifolyólag Merceát, a Gloria szélsősátságát, a nemzeti bajnokság fegyelmi bizottsága megintette.

MILLIÓKAT erő,

AJÁNDÉKOT

csakis egy
milliárdos
ajándékozhat.

DE EGY

AJÁNDÉKOT, amely

MILLIÓKAT HOZHAT,

Ön is ajándékozhat.

A négylevelű lóhere, szerencsemalac, vagy gyöngy az Állami Sorsjáték sorsjegyével együtt sok szerencsét hozhat. Gondoljon az örömrre, amellyel ajándékát fogadnák és ne habozzon. A szerencse nem jön magától, ha nem hívja kitartóan és bizalommal. Játsszon az Állami Sorsjátékon és ki tudja, hogy ez az ajándék, amelyet a sorsjegy mellé vett, nem fog-e milliókat érni.

MÁRCIUS 15-én van a 7. SORSJÁTÉK első osztályának a húzása. Négy hónap alatt a Sorsjáték több mint egy negyed milliárdot fog szétosztani.

Vegyen még ma sorsjegyet!

Colecturile principale din Ardeal, Banat și Bucovina

Arad	Banca Goldschmidt Casa de Păstrare Generală din Arad S. A.	Cluj	Economia Institutul Comercial de Credit
Brașov	„Fortuna” Alex. Enkelhardt	Oradea	Banca Dacla Unión
Cerănești	Banca Comercială Națională Alfred Noe	Tr. Mureș	Ernest Révész Banca Centrală
Cluj	Banca Iliescu	Timișoara	Banca de Scorb Banca Timișoara

Bujor Truia dr.: „Remélem, nem fogunk szégyent vallani...”

— Nagy lelkesedéssel készül a Gloria a Ripensia elleni meccsre —

Nagy összecsapás előtt áll a Gloria futballcsapata, amely vasárnap a timisoarai Ripensia-t látja vendégül, nemzeti bajnoki mérkőzés keretében. A mérkőzéssel, valamint az előző heti Unirea-Tricolor elleni meccsel kapcsolatban felkerestük Bujor Truia dr.-t, a Gloria agilis futballszakosztályvezetőjét, aki készséggel áll rendelkezésre:

(— Milyen volt a Gloria csapata az Unirea-Tricolor elleni meccsen?)

— Jól játszott az egész együttes, de különösképpen Dobra és Bosnyák voltak azok, akik kiemelkedőt produkáltak. A csapat megszerezte a közönség szimpátiáját.

(— Valóban pártos volt-e a bíró?)

— Véleményem szerint ez a nemzeti bajnokság jelenlegi legnagyobb problémája. A bírókérdés. Nem lehet körülírni és elmondani, hogy a bucaresti-i bírónk mit produkált. A legjellemzőbb talán a következő eset: Egy összecsapásnál élesen megszólal a bírói sip, de a játékosok — talán nem hallották, vagy nem

akarták hallani, — tovább játszottak. Mit tesz ilyenkor a bíró? Hagyja tovább menni a játékot. Más. Egy alkalommal mindössze négy Unirea-Tricolorbeli csatár állt oiszájdon, úgy, hogy még a bucaresti-i határbírók is beintették, a bírónak ez sem volt elég és nem fújta le a szabálytalanságot. Szerencséről beszélhetünk, hogy három ilyen nagy oiszájdból nem kaptunk gólt és ezt főképpen a kitűnő Bosnyáknak köszönhetjük.

(— Előkészületek vasárnapra?)

— A szokott tréninggel készülünk a Ripensia elleni meccsre is, szerdán tartottunk nagy, kétkapus edzést, ma társasvacsorán lártuk vendégül a játékosokat, pénteken pedig utolsó edzésünket tartjuk a vasárnapi meccs előtt.

(— Esélyek? Tippek?)

— Nem tudok mit mondani. Láttam a Ripensia-t két héttel ezelőtt játszani, őszintén szólva, nem voltam elragadtatva tőlük. A mieink nagyon akarnak és remélem, hogy nem fogunk szégyent vallani.

Aki Perczel Zitát kilosztotta

Bonyhádi-Hoffmann Elemér festőművész titokzatos élete

A tehetséges festőművész beteges szenvedélye miatt Berlinben, Zürichben és Londonban rossz társaságba került — Lopás miatt több feljelentés érkezett ellene

Budapestről jelentik: Egy magas, kicsit kopott eleganciájú, enervált külsejű fiatal férfi jelent meg néhány nappal ezelőtt a budapesti társaságokban. Bonyhádi-Hoffmann Elemér festőművész. Honnan jött, mit csinált eddig, — senki sem tudta bizonyosan s a meggyerő modoru, rendkívül intelligens, Európa ugyszólván valamennyi nyelvét beszélő fiatalembernek elhítték, hogy a legelőkelőbb körök portréfestője,

királyok, fejedelmek ültek modellt neki s hosszu külföldi utja után, most egy kis pihenőre tért haza Budapestre.

— Legutóbb a svéd királyt festettem — magyarázta Bonyhádi-Hoffmann az egyik társaságban, ahol éppen jelen volt Perczel Zita is, a Nemzeti Színház fiatal művésznője.

Ilyen bevezető után fordult a festőművész Perczel Zita édesanyjához. Perczel Attilánéhoz, azzal a kéréssel, engedje meg, hogy leányáról portrét készíthessen.

Perczelék azóta, mint ismeretes, feljelentést tettek Bonyhádi-Hoffmann ellen, sorozatos lopások miatt, a fiatalember azonban közben eltűnt Wekerle Sándor-uccai lakásáról és a főkapitányság elfogató parancsot adott ki ellene.

Egy kalandos életű fiatalember

Ki ez a Bonyhádi-Hoffmann Elemér, aki néhány hónap alatt Budapest legelőkelőbb társaságai közé férközt és olyan ajánlóleveleket szerzett, amilyenekkel a legkitűnőbb és legnagyobb küzdelmekkel viaskodó magyar tehetségek nem rendelkeznek...?

A ma 28 éves fiatalember maga is köztisztelőben álló, jómódu polgári családból származik. Apja valaha ismert és gazdag fehérműnagykereskedő volt Budapestben és két fiát a legkitűnőbb külföldi intézetekben neveltette. Így került Hoffmann Elemér középiskoláinak elvégzése után Münchenbe, ahol a bajor festőakadémia növendéke lett.

Ebben az időben Hoffmann Elemér anyja és anyja között bizonyos differenciák keletkeztek, amelyek következtében a még mindig rendkívül szép fiatalasszony elvált férjétől és az egyik legnagyobb magyar gépgyár igazgató-mérnökének felesége lett. A két Hoffmann-fiúnak azonban még mindig nem kellett magáról gondoskodnia, részben anyjuk, részben pedig anyjuk, — aki tekintélyes vagyonnal rendelkezett, — bőségesen ellátta a két fiút minden szükségessel.

A Hoffmann-fiúk apja azonban néhány évvel ezelőtt meghalt és a két külföldre szakadt fiatalember egyszerre anyagi támogatás nélkül maradt. Illetve az az összeg, amit édesanyjuk bocsátott rendelkezésükre, semmiképpen sem fedezte igényeiket.

Elemér, az idősebb fiú, most már Bonyhádi-Hoffmann Elemér néven nekivágott a világnak. Londontól Sztambulig, Európán minden nagyobb városában megfordult s mint festő, kitűnő összeköttetésekre is tett szert. Ezeket az összeköttetéseket azonban Bonyhádi-Hoffmann Elemér nem művészetének további fejlesztésére használta fel,

hanem arra, hogy különböző visszaéléseket kövessen el.

A kalandos életű fiatalember egyik nap frakkban, vagy szmokingban jelent meg a legnagyobb külföldi estélyeken, másik nap pedig kopott ruhában, ingyenebédet rimánkodott London, vagy Páris menhelyein...

Beteges szenvedély

Bonyhádi-Hoffmann Elemér tragikus pályafutásában rendkívüli szerephez jutott a fiatalember beteges szenvedélye is. Bonyhádi-Hoffmann rossz társaságba került és Berlinben, Londonban, majd Zürichben is olyan fér-

fiakkal mutatkozott, akiket a rendőrség is rendszeresen nyilvántartott. Az előkelő családból származó fiatalember, olyan mértékben, ahogy hazulról csökkentek a pénzküldemények, egyre jobban lezüllött. Előbb Londonban, majd Zürichben börtönbe került és

Svájcban kerek nyolc hónapot töltött a börtöncellában.

Közben azonban kiderült, hogy Bonyhádi-Hoffmann külföldön már több lopást követett el és Budapesten is hasonló módon próbált pénzt szerezni. Miután gazdag édesanyja és a rokonság nem volt hajlandó Bonyhádi-Hoffmann Elemért már fogadni sem, a fiatalember azokat lopta meg, akik társaságukba fogadták, vagy szánalomból támogatták.

Legutóbb például egy ismerőse levitte vidéki kastélyába, hogy Bonyhádi-Hoffmann ott nyugodtan dolgozhasson. Néhány nap multán kiderült, hogy a fiatalember, ahelyett, hogy festett volna,

a kastély különböző tárgyait ellopta és értékesítette.

Mikor felelősségre vonták, zokogva könyörgött, hogy ne tegyenek ellene feljelentést, nem akar lopni, csak kleptomániás és ellenállhatatlan kényszer hatása alatt nyul idegen emberek holmijaihoz.

A kastélyból való távozása után egyideig, mint idegenvezető működött Budapesten, tekintve, hogy tökéletesen beszéli az angol, francia, német és olasz nyelvet.

De a nyugtalan vérű fiatalember itt sem tudott megmaradni, összeütközött fellebbvalóival s megint nekivágott a világnak. Hogy hol járt, mit csinált, senki sem tudja, csak néhány hónappal ezelőtt jött vissza, ismét annak a külföldi urnak a társaságában, aki köztudomás szerint hosszu ideig támogatta is Hoffmann Elemért. Ez a férfi azonban ugyanakkor, amikor Hoffmann Elemér újabb lopási

A nyelvvizsgarendeletek szigorának megváltoztatásáról nyilatkozik Angheliescu miniszter.

Uj nyelvvizsgára jelentkezhetnek a rosszul vizsgázott tanérok — Az elbocsátott tanárok és tanítók nyugdíjaztatása

A közelmúltban jelentettük, hogy a nyelvvizsgákon megbukott magyar tanérok sorsának védelmében kifejtett tevékenységnek sikerült eredményeket elérnie. A Magyar Párt értesítést kapott, hogy Angheliescu miniszter a felekezeti tanárok és tanítók számára nyelvtanfolyamot és ennek végén új vizsgát rendelt el, az állami iskolák kisebbségi tanéroinek a nyugdíjazása érdekében módosította az eljárást.

Egy magyarnyelvű könyvben, a „Carpatpress” meginterjúvolta Angheliescu dr. közoktatásügyi minisztert, aki nyilatkozatában újból megerősíti azokat az intézkedéseket, amelyekkel a vizsgákon megbuktatottak sorsáról kiadott előbbi rendeleteit módosította. A miniszter a következőket mondta nyilatkozatában:

— A közoktatási felügyelőknek elemi és középiskoláknál végzett vizsgálata során megállapítást nyert, hogy egyes állami és egyes felekezeti iskoláknál olyan kisebbségi tanítók és tanárok is tanítanak, akik nem tudják az állam nyelvét, ezért a közoktatásügyi miniszterium elrendelte, hogy mindazok a tanárok és tanítók, akik nem tudnak románul, tegyenek nyelvvizsgát. Ezek eredménye a következő: a vizsgára rendelt tanároknak és tanítóknak mintegy fele nem jelentkezett a vizsgákon, jöllehet pontos rendeletet adott ki a miniszterium a vizsgák ügyében. Azoknak, akik vizs-

HAPAG-utazások a legkedveltebbek.

Hapag Középtengeri utazás 1935

Kényelmes és mégis olcsó.

Második keleti utazás

Genova-Venécia, ápr. 4.—22. 360 RM-től

Görög-, törökországi és fekeletengeri utazás

Venécia-Genova, ápr. 23.—máj. 12. 375 RM-től

Utazás a középtenger nyugati vidékeire

Genova-Hamburg, máj. 14.—jun. 2. 385 RM-től
Elszállásolás, ellátás, kirándulások, szórakozások mind elsőrendű kivitelben.

A „Millwaukee” motoros hajó a szórakozás és kényelem palotája.

Jelentkezés, információ, prospektus:

Hamburg-Amerika Linie S. A. R.

képviselőténél:

461

Künstler Vizum- és Utazási-irodában
Arad, Bul. Reg. Maria 24. Telefon: 86.

botránya kipattant, váratlanul elutazott az egyik dunaparti hotelből, ahol szobát bérelt.

Bonyhádi-Hoffmann Elemér, akinek ugyszólván Európa minden városában vannak összeköttetései, Perczel Zitaék feljelentése után eltűnt s nyilván valamelyik külföldi állam fővárosába szökött, amennyiben a lopott tárgyak értékesítéséből maradt még utiköltiségre. Eltűnésének híre

ujabb három feljelentést tettek ellene lopás címén,

amelyeket a testileg és lelkileg teljesen leromlott fiatalember ismerőseinél és barátainál követett el.

gára álltak, 75 százaléka a nyelvvizsgát sikeresen letette.

— A közoktatásügyi miniszterium, hogy a kisebbségi tanítók és tanárok előtt legteljesebb jóakarátát nyilvánítsa, legutóbbi határozatában megengedte, hogy azok a kisebbségi felekezeti tanárok és tanítók, akik nem jelentkeztek vizsgára, vagy azokon elbuktak, a folyó tanév befejezésével külön nyelvtanfolyamokon vehessenek részt és ez után új vizsgára jelentkezhetnek, melyek megtartása iránt a miniszterium határoz. A közoktatásügyi miniszteriumnak ezzel az a szándéka, hogy a tanárok és tanítók elsajátíthassák a román nyelvet.

— A másik fontos kérdés azoknak az állami kisebbségi tanároknak és tanítóknak a nyugdíjazása, akiknek a nyelvvizsga nem sikerült. Megértéssel ezen kisebbségi állami tanárok és tanítók anyagi helyzete iránt, a minisztertanácsban egy törvényjavaslat készítése érdekében interventiótam, amelynek alapján mindazon állami tanítók és tanárok nyugdíjazhatók lehessenek, akik nyelvtanfolyamok miatt nem taníthatnak tovább

és a nyugdíjazásukhoz szükséges törvényileg előírt szolgálati időt már nem töltötték be. Ez a törvényjavaslat intézkedik a folyósítandó nyugdíjak összegéről is, amely a szolgálati időarányában fog megállapíthatni.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az exportörök elégedetlenek az új külkereskedelmi rendszerrel

Még jobban lecsökken a kivitel, ha a „szabad devizák” eladási idejét nem hosszabbítják meg, mert 15 nap alatt nem bírják azokat értékesíteni — A felhatalmazott bankok útján forgalomba kerülő devizákra megszűnik a hivatalos árfolyam — A március 10-én életbelépő új ki- és beviteli rendelet hivatalos szövege —

Lapunk csütörtöki számában ismertettük a kormány gazdasági bizottsága által elfogadott új külkereskedelmi szabályzatot, amelynek hivatalos szövege ma került nyilvánosságra, tehát az érdekeltek kritikai szempontból csak ma foglalkozhattak vele és megállapíthatták, hogy nem egészen váltja be a hozzáfűzött reményeket.

Bucurestii jelentések szerint az árukivittel foglalkozó szindikátusok elégedetlenek az új külkereskedelmi rendeletnek különösen azokkal a részeivel, amelyek a szabad forgalomra szánt deviza felhasználását tartalmazzák. Mint ismeretes, a petroleumon kívüli összes árucikk exportjából befolyó devizák fölött az exportörök, a felhatalmazott bankok útján, szabadon rendelkeznek és árubehozatali célokra magánárfolyamon eladhatják az importőröknek, de anélkül, hogy a deviza a kiviteli cég tulajdonos kezébe kerülne. Ugyanis azt mindig egy-egy felhatalmazott bank kapja meg és az exportör javára írja, és ott marad, amíg az exportör 15 nap alatt ugyancsak szabad árfolyamon el bírja adni valamely importörnek. Az új rendelet tehát csak 15 napi határidőt ad az exportör számára, hogy devizáját az áruimportörnek eladhassa, ellenkező esetben a deviza hivatalos árfolyamon a Nemzeti Bankhoz kerül. Főleg ez az intézkedés kelt visszatetszést az exportörök között.

— Mit csinál az exportör, — panaszzolják a kiviteli cégek — ha 15 napon belül nem bír megfelelő importört találni, akinek a kereslet és kínálat alapján kialakult áron el bírja adni devizáját? Akkor hivatalos kurzuson kénytelen a devizát átadni a Nemzeti Banknak. Ilyen kockázat mellett aligha vállalkozik valaki árukivitelre és ennek az export nagymértvű csökkenése lesz a közvetlen következménye. Azt is kifogásolják, hogy az előbbi rendeletekben lefektetett nehézségek és formalitások most is megmaradtak, tehát alig javultak a ki- és beviteli üzletemberek kilátásai.

Egyébként alább tömören ismertetjük a mindössze 15 szakaszból álló új külkereskedelmi rendeletet.

amelynek első paragrafusa csak annyit tartalmaz, hogy a legutóbbi külkereskedelmi rendelet érvényét veszti március 10-én. A 2-ik szakasz a Nemzeti Banknak hivatalos árfolyamon juttatandó 60 százalékos, illetve 40 százalékos devizakvóta felhasználásáról szól és, mint ismeretes, ezeket a devizákat a külföldi államadósságok törlesztésére, valamint az állami hivatalos deviza szükségleteire használják fel. A 3-ik paragrafus a petroleumon kívüli összes cikkekből származó devizák értékesítéséről szól. Ezeknek 40 százaléka ugyancsak hivatalos áron a Nemzeti Bankhoz, 60 százaléka pedig a felhatalmazott pénzügyintézetek valamelyikéhez kerül az exportör számlájára, mint szabad deviza. A 4-ik szakasz kimondja, hogy a deviza felhasználás tekintetében respektálni kell a jövőben is azokat a kliring egyezményeket, amelyek egyes országokkal úgy most, mint a jövőben fenn fognak maradni. Az 5-ik paragrafus azt tartalmazza, hogy árubehozatal ezután is csak az országos külkereskedelmi hivatal engedélye alapján lehetséges és ezt az autorizációt a Banca Nationalának a Külkereskedelmi Hivatalban működő megbízottja ellenjegyzi.

A 6-ik szakasz alapján a Kormány gazdasági bizottsága a Nemzeti Bank hozzájárulásával különleges engedélyt is adhat árubehozatalra.

de az ez alapon lebonyolítandó ügyletek is a felhatalmazott pénzügyintézeteken, vagy a Nemzeti Bank kereslet intézésekénél és pedig a Nemzeti Bank által később megállapított szabályok szerint. A 7. és 8. szakasz a devizák felhasználásáról szól. Eszerint a külföldi devizák általánosságban az összes folyóimportra, a régi árutartozásokra és a magánjellegű külföldi fizetésekre használhatók fel, de a felhasználásnál még a jövőben is respektálni kell az egyes külföldi országokkal megkötendő fizetési egyezmények feltételeit. A felhatalmazott pénzügyintézetek a devizákat csak a Nemzeti Bank engedélyével, illetve a magánosok számára (egészséges okokból történő külföldi utazásokhoz, diákoknak turistáknak stb.) a már tegnap említett speciális bizottság engedélyével ad-

hatják ki. Ebben a speciális bizottságban a kereskedelmi minisztérium, a pénzügyi, a közoktatási, az egészségügyi és a belügyminisztérium egy-egy megbízottja működik és a bizottság a Külkereskedelmi Hivatalban kap helyet.

A 9-ik szakasz az árucseréről (kompenzáció) megkönnyítését tartalmazza és kimondja, hogy a kereskedelmi minisztérium az szakmabeli szövetségek bevonásával export irókat fog létesíteni. A 10-ik paragrafus a rendelet életbeléptetéséig meghagyja az exportprémiumok rendszerét, amelyet a múlt év novemberben kiadott 3342. számú királyi rendelettel vezetett be és több rendelettel módosítottak. Az export prémiumok egyébként még a mostani rendelet életbeléptetése után is érvényben maradnak, de kizárólag azokkal az országokkal szemben, amelyekkel kliring szerződésünk van.

A 11-ik szakasz a szerzett jogok védelmét tartalmazza. Eszerint az ugynevezett „második áru-kategóriába” tartozó cikkek exportjára — ha azok olyan országokba irányulnak, amelyekkel érvényben lévő kliring egyezményünk van — elismeri az állam a szerzett jogokat, nevezetesen azt, hogy az exportörök szabadon rendelkezhetnek devizájuk fölött és e célból a Nemzeti Bank hivatalosan közli az exportörrel összeköttetésben álló autorizált pénzügyintézetet, hogy milyen mennyiségű deviza áll az exportör rendelkezésére.

A 12-ik paragrafus a kompenzációs árubehozatalról így intézkedik: Azokra a deviza készletekre, amelyek kompenzációs-export alapon 1934. december 10-ig folytak be, behozatali engedélyt (import autorizációt) adnak ki az akkor életben volt szabályok szerint. Eme devizákat azonban maximálisan három hónap alatt kell a tulajdonosnak felhasználni, különben ezek is a Nemzeti Bankhoz kerülnek hivatalos árfolyamon. Ez alól csupán a Csehszlovákiába irányult kompenzációs export devizákra áll fenn kivétel. A 13. szakasz a kompenzációs exporttal foglalkozik. A folyamatban lévő kompenzációs áruexport deviza része szintén a Nemzeti Bank, vagy az autorizált pénzügyintézetek útján bonyolítható le, kivéve a csehszlovákiai export pénzügyi részét. A 14. paragrafus előírja, hogy az új rendszer részletezését a kereskedelmi minisztérium külön alapítja meg, a 15. szakasz pedig kimondja, hogy az új rendelet e hó 10-én lép életbe.

A kereskedelmi ügyletekre és a magánosokra megszűnt a devizák hivatalos árfolyama

Pénzügyi és kereskedelmi körökben, mint Bucurestiből jelentik, rámutatnak arra, hogy az új külkereskedelmi rendelet egyik legfontosabb intézkedése az, hogy március 10-től megszűnik a külföldi devizák különböző árfolyama. A devizák hivatalos árfolyama csak az államra és a közintézményekre marad fenn, míg a felhatalmazott (autorizált) pénzügyintézetek útján lebonyolítandó összes fizetésekre, árubehozatalra stb. olyan deviza árfolyam lesz érvényes, amilyen a kereslet és kínálat alapján alakul ki. Az árubehozatal fizetésére vonatkozó eddigi összes szabályok érvényben maradnak, másszóval: a Nemzeti Bank csak akkor láttaozza az import-engedélyt, ha az áru behozatalától 90 nap eltelt. De kivételes esetekben ez a súlyos kötelezettség megszüntethető.

— A SZESZ ÁRÁT EZUTAN A PÉNZÜGYMINISZTERIUM ÉS A SZESZÓYARAK MEGBIZOTTJAI EGYÜTTESÉN ÁLLAPITJÁK MEG. Bucurestiből érkező jelentés szerint a szeszmonopoltörvény megváltoztatásán dolgoznak a pénzügyminisztériumban, sőt az átdolgozás már befejezéshez közeledik. A 3-ik szakasz a szesz árat tartalmazza, és valószínűleg kilogrammonként 2 és fél lejre leszállítják az árakat. A minisztériumban elhatározták, hogy ezután a szesz árat a pénzügyminisztérium és az érdekelt vállalatok megbízottjai együttesen állapítják meg.

— Tilos a diófa-export. Bucurestiből jelentik: Ófelsége ma aláírta azt a dekrétumot, amely nemzetvédelmi szempontokból megtiltotta a diófa exportját. A fegyveranyagokat ugyanis diófából készítik. A kiviteli hivatal pedig megtiltotta az Egyesült-Államokból való árubehozatalt.

Két esztergapad és egyéb ingóságok

Az elmúlt napokban interpelláció hangzott el a szenátusban az iparosok és általában az adózó polgárok érdekében. Az interpellációt az ország egyik kiváló gazdasági szakembere Constantin Mircea, a kereskedelmi és iparkamarák szenátora mondotta el és abban arra kérte a pénzügyminisztert, hogy akadályozza meg az iparosok szerződésainak, gépeinek hátralelő adó fejében való lefoglalását és elárverését.

Parlamenti interpellációnak ritkán volt olyan indokolt alapja, mint ennek a felszólalásnak, amely egy valóban jogos kérést tolmácsolt az ország pénzügyi politikájának legfőbb intézője előtt. Mircea szenátor beszédében kifejtette, hogy az ipar, természetesen a kisipart is beleértve, fizetni akar, mert tudja, hogy fizetnie kell, de lehetetlenné válik számára a fizetési kötelezettség teljesítése abban a pillanatban, amikor a műhelyből elviszik a szerszámot, a gépet, mert ezzel megakadályozzák azt, hogy az iparos mesterségét folytassa és munkájának eredményeképpen bevételekhez jusson.

A szigorú adóbehajtással kapcsolatban Aradon is történtek tulzott intézkedések. Egy régi aradi ügyvéd és egy ismert aradi orvos lakásbeurendezését az elmúlt napokban szállították el hátralelő adó fejében a pénzügyigazgatóságra. Ma pedig egy tekintélyes aradi iparos két esztergapadot és gépeit szerelték le és raktározták el ugyanancsak a pénzügyigazgatóságon. A pénzügyminiszternek akkor, amikor a fozozottabb adóbehajtást rendelte el, nem lehetett az a szándéka, hogy a műhelyekben téltenségre ítélje a gépeket, hogy megállítsa lendületükben a szerszámú dolgozó korokat, mert hiszen a miniszter is tudja azt, amire Mircea szenátor oly frappánsan világított rá beszédében, hogy a műhelyek munkája nyomán folyik be a műhelyek pénztárába a jövedelem és ha a műhelyek leállítása következtében a magángazdaság nem jut pénzhez, minden jóakarat ellenére sem tehet leget az állampénztárral szembeni kötelesegeinek.

A cél viszont az, hogy az állam megkapja azt, ami neki jár. Adót fizetni pedig csak dolgozó emberek és üzemen lévő műhelyek tudnak.

Ez az az egyszerű tanulság, amely Mircea szenátor beszédéből és a két aradi esztergapad, valamint a többi ingóságok történetéből kinálikozik.

Fehér alapon zöldesszínű az új 500 lejes

A Traian-fejen kívül II. Károly király mellképe is látható.

Bucurestii-i jelentés alapján röviden közöljük, hogy e hó 11-én forgalomba kerülnek az új 500 lejesek, amelyek Angliában készültek és néhány héttel ezelőtt 68 ládában szállították az országba. A Nemzeti Bank hivatalos felvilágosítása szerint az 500 lejesekre elsősorban adóért van szükség, hogy a közönség megszabaduljon a hamisítványoktól; a jövőben majdnem lehetetlenné válik a hamisítás, annyira komplikált az új pénz raiza és színezése. Az új bankjegyeket a Nemzeti Bank alapszabályainak 30. szakasza alapján hozzák forgalomba és egyelőre csupán 4–5 millió lej kerül a közbéni forgásba, de az elkészített mennyiség értéke összesen 5 milliárd lej. Az új ötszázados papírja vastagabb mint a mostanié, az alapszíne fehér, a rajta levő rajzok és díszítések színe pedig zöld. A nagysága 156-szor 84 milliméter. A jobb sarokban látható a víznyomós Traian-fej, a baloldalon pedig II. Károly király mellképét helyezték. A középső felső részen az ország címere és a Banca Nationala felirata, középen pedig „500 lei” olvasható. A lent levő bal és jobb sarokban a bankjegyszámok és ugyancsak az 500-as szám látható. A bankjegy hátulján a sinai Peles-kastély látképe van, a balsarokban pedig a papírpénz címlete, azaz 500 olvasható. Az összes rajzok és díszítések román motívum keretbe vannak foglalva. A hátlap balsarkába szintén víznyomós kört helyeztek. A bankjegyről természetesen nem hiányzik az a törvényszakasz, amely a pénzhamisítás büntetését tartalmazza. Az új 500-asokkal együtt továbbra is érvényben és forgalomban maradnak a régi 500 lejesek.

— Az aranybányák és petroleum-iparvállalatok műszaki cikkeket könnyen importálhatják. Bucurestiből jelentik: A kontingens-bizottság határozata alapján megengedte, hogy a jövőben az aranybányák és petroleumvállalatok üzemeiben szükséges cikkek behozatalára vonatkozó kérést nyelveket korlátozás nélkül aprotálják. Ez a széleskörű engedély azonban csak a fenti vállalatok üzemeiben felhasználandó cikkek importjára vonatkozik és csak ha nem túlnagy mértékben veszik azokat igénybe a vállalatok.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

PÉNTEK, MÁRCIUS 8.

Bucuresti, 13: Fánica Luca cigányzenekara. 13.45: Könnyű zene. 19: Katonazene Labsky: Olimpia. induló. Strauss János: Déli rózsák, keringő. Kreutzer: Granadai éjjelzárás, nyitány. Catalani: Undine-tánc. Rubinstein: Démon-balett. 19: Hírek. 19.15: Katonazene. Eucnia: Román. Mascagni: Paraszthecsulet, ábránd. Muresanu: Erdélyi dalok, Maczak: Rádióinduló. 20.20: Operettlemezek. 21: Misorunk. 21.10: A filharmonikusok hangversenye. Sandu Albu hegedűművéssel és a Carmen énekkel. 22: Beethoven: IX. szimfonia. 23.25: Szórakoztató lemezek. — Budapest I, 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 11.20: Időszerű apróságok. (Felolvasás). 11.45: Ifjúsági közlemények. (Felolvasás). 13: Déli harangszó. 13.05: Endre Béla énekegyüttese. 14.30: aradi Rácz Berczi és cigányzenekara. 17.10: A rádió diáktévéje. 18: Legendás magyar lovasok. 18.30: Zenekari hangverseny. 19.45: Sportközlemények. 20: Gyorsirótanfolyam. 20.30: Zenés részletek Grace Moore „Dalol a szerelem” című filmjéből. 21.20: Huszár Károly (Pufi) előadása. 21.30: Közvetítés a Royal Orfeumból. „Mimi” Operett. Zenéjét szerezte Fényes Szabolcs. Az előadás után Heinemann Sándor jazz-zenekarának műsora. — Bécs. 13: Rádiózenekar. 17.10: Grinzingi dalok lemezek. 18.40: Peterka bariton énekel. Liszt. Réce. Csajkovszkij, Provanznik, Rinaldini. Mahler, Marx, Dvorzák és Weingartner-dalok. 19.10: Hírek. 19.35: Bauer: A Habsburgok világmonarchiája V. Károly alatt. 20.30: Uránia-zenekar szólóakkordokkal. 21.35: Stucken: Lanval. dráma zenével. 23.10: Hírek. 23.30: Prokofjev Sergius műveiből zongorázik. Máj: Hírek. Utána: Jazz. — Belgrád. 17.10: Zenekar. 19.30: Rádiónégyes. 20: Reklám. Lemezek. 20.30: A nemzet órája. 21: A ljubljani filharmonikusok. 23.20: Rádiózenekar. Doppler: Ilka. nyitány. Jenko: Szerb egyveleg. — Deutschlandsender. 7: Korál, torna. 7.30: Vidám lemezek. 17: Köln. 18.30: Ifjúsági játék. 19: Cigányzene lemezek. 20: Tarka est zenével. 20: Königsberg. 22: Hangképek márciusról. 23: Hírek. Utána: Lemezek. — Köln. 7: Könnyű lemezek. 7.45: Torna. Kivánságlemezek. 17: Tarka zenés délután. 22: Kohlhaas: Vidám különök, hangképek Herkrath zenéjével. 23: Hírek. 23.30: Boroszló. 24—1: Hamburg. — Leipzig. 13: Szórakoztató lemezek. 18.20: Kreuzler: Változatok és rondó egy német népdalra. 18.50: Vegyes hírek. 19: Winterfeldt tábornokról. 19.20: Groitzsch Wiprecht. 19.45: Vidám táncok tenordalokkal. 21.15: Königsberg. 22: Schmidt: Groitzsch Wiprecht, hangjáték. 23.20: Kamaráénekek. — Milano. 18.05: Közvetítés a Szent Cecilia akadémiáról. 20: Hírek idegen nyelveken. 20.55: Lemezek. 21.45: Lemezek. 22: Szimfonikus zene. — Pozsony. 16.55: Klughardt: Fuvótűtős, Konvinka: Divertimento fuvóval. 19: Magyar műsor. 20.10: Jazz. 20.55: Orosz kardalok. Vegyeskar. 21.20: Leitl: Az elszakadt antenna, jelenet. 23.25: Magyar hírek. 23.40—23.55: Lemezek.

SZOMBAT, MÁRCIUS 9.

Bucuresti, 13: Fánica Luca cigányzenekara. 13.45:

Könnyű lemezek. 18: Rádiózenekar. Lindemann: Műségi indulók. Waldteufel: Éjjeli tánc. Benatzky: Fehér ló, egyveleg. Hruby: Bécsi különlegességek. Róbrecht: Indulóggyveleg. 19.15: Sibiceanu és Kotiler kétzongorás játéka. 20.05: Új lemezek. 21.05: Tánczene. 22.15: Tánczene. 23.25: Vendéglői zene. — Budapest I, 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 11.20: Felolvasások. 13: Déli harangszó. 13.05: Bertha István szalonzenekara. 14.30: Hanglemezek. 17.10: Meseóra. 18: Alagutépítés a Dura alatt. Helyszíni közvetítés a vízművek éptéséről. 18.55: Utru Anna és Cselényi József magyar nótákat énekel. Kisér Károlyi Árpád és cigányzenekara. 20.05: Mit írzen a rádió. 20.40: Pázmán György zongorázik. 21.15: A budapesti VII. ker. realgimnázium Öregdiákjai Egyesületének műsora este. 23.40: Illiczy László jazz-zenekarának műsora. Utána: Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara muzsikál. — Bécs. 13: Lemezek. 15: Kiepura-lemezek. 16.10: Álom a régi Bécsről. Krepl zenés egybeállítás. 17.20: A keresztényszociálista munkások mandolinkara. 18.35: Hanglemezkabaré. 19.25: Népdalokat tanulunk. 22.40: Stefániai Imre zongorázik. 23.40: Wagner: Tannhäuser. III. felvonás lemezen. Utána: A bécsi rendőrök sportegyesületének jazz-zenekara. — Belgrád. 17: Fuvós katonazene. 19.30: Lemezek. 20: Reklám. Lemezek. Hírek. 20.30: A nemzet órája. 21: Tarka est. 22: Csevegés. 22.30: Rádiózenekar. 23.15: Népdalok zenekarral. 23.30: Tánczene. — Berlin. 7.15: Torna. 7.35: Könnyű lemezek. 14: Vidám lemezek. 15: Tánclemezek. 16.35: Csevegés lemezekkel. 17: Bányászzenekar. Közben: Német tájak dallamai ének- és hangszerzölökkel. 19.20: A boldogság katekizmusa, vidám lecke dalokkal, zenével és nevetéssel. 23.20: Tánczene. 1—2: Boroszló. — Breslau. 6: Lemezek. 7: Torna. Dal. Könnyű lemezek. 17: Könnyű zene. 20.15: A jövő hét műsorából lemezekkel. 21.10: A filharmonikusok Verdi és Wagner estje. Utána: Tánczene. — Königsberg. 17: Ének- és tánclemezek. 18: Két hónapig lappok között. 19: A hét filmjei. 19.20: Mai zeneszerzők művei. 19.45: Poroszország nagy korából. 20: Szülőföldi szolgálat. 20.10: Kis rádiózenekar. Utána: Tánczene. — Leipzig. 7.35: Königsberg. 13: Kedvelt lemezek. 14: Szórakoztató zene. 15.20: Keringőlemezek. 17: Száz. tréfiás délután zenével. 19.45: Fokvárostól Hammerfestig. lemezek. 20.30: Halljuk a fényt, kísérletek fotocellákkal. 21.10: A dalok városából, bécsi zenés egyveleg. Utána: Breslau. Róma. 18.05: Schumann Erzsébet szoprán és Castelnovo Todesco zongorahangversenye. 20: Hírek idegen nyelveken. 23.30: Dallemezek. — Pozsony. 18.20: Orosz és délszláv dalok. 19: Magyar műsor. 20.15: Balalajka-zenekar. 21: Lecocq: Angot asszony lánya, 3 felvonásos operett. 23: Prága. 23.15: Magyar hírek. Sport.

„OLLA”

prophylaktikus készítmény. Ne kockozz arra egész napos szilány utazatokkal, utas tászeket v szia a követel en kimon-dolan OLLA-t eredeti csomagolásban!

VÁROSI SZÍNHÁZ

Minden II-ik jegy ingyen!

Március 9-én, szombaton 9 órakor

Március 10-én, vasárnap d. n. 3 órakor

„Én és a kisöcsém”, szenzációs sláger-operette.

Március 10-én, vasárnap d. e. II órakor

nagy matiné 1119

„Kadet szerelem”, operette.

Március 10-én, vasárnap d. n. 1/6 órakor

„Nápoiyi kaland”, operette uidonság.

KÖNYVEK

Arturo Marpicati: „Haditörvényszék”. Arturo Marpicati, a fascista párt titkára, az olasz királyi Akadémiának főtitkára és Mussolini személyes barátja, megálló erejű regényében írta meg a legnagyobb hadiélmenyt, amelynek alaphangja az olasz háborús igazságszolgáltatás félszükségeinek és büneinek ostromozása. Franklin-kiadás, kítűnő kiállítás, fűzve 84, diszes vászonkötésben 114 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj. Kérje az új Franklin-könyvek jegyzékét.

Szenvedélyes házasság. Az új olasz irodalom egyik legkomolyabb tehetsége: Riccardo Bacchelli, Nem túlságosan termékeny, de annál nagyobb határu regényíró, akinek írásai az új olasz irodalom legszámottevőbb alkotásai közé tartoznak. Ez a regénye szinte egyedül áll a modern regényirodalomban, amennyiben nem a székas és elcsépeelt házassági háromszöget választotta témájául, hanem a házastársi szerelem apotézisát adja mély pszichológiai megérzéssel és magas-endű írásművészettel. Riccardo Bacchelli: „Szenvedélyes házasság” című regénye a Franklin Társulat kiadásában, remek kiállításban, fűzve 120 és kötve 165 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a Franklin-könyvszenzációk jegyzékét.

Pszichológia és emberismeret. Harkai Schüller Pál most megjelent könyvének alcíme: „Bevezetés a pszichológiába és a pszichotechnikába”. A rendkívül érdekes mű tartalmából kiemeljük: Elméleti rész: Az egyéni fejlődés lélektana. Az érzékelés. Mozzás és cselekvés. Az értelem. Ösztön, érzelem, akarat. Gyakorlati rész: Az általános emberi és az egyén. Érzékelésvizsgálatok. Az ügyesség és a munka. Értelmezésvizsgálatok. Jellemkutatás. Pantheon-kiadásban, elsőrangú kiállításban 144 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a Pantheon-uidonságok jegyzékét.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS

felel.

APRÓHIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés 20 lei. Minden további ára 10 szóig csupán 10 lei. sz 2 lei. sz

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este 3 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELFZES

Feltételei nem kielégítők, válaszáért küldjön. 1128

ALKALMAZÁS

DIVATÁRU kiszolgálónő nagy gyakorlattal. Román, magyar nyelvtudással állást keres. Címe az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1115

VÉTEL ÉS ELADÁS

MEGVETELRE keresek egyogatu rug s könnyű koskú. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1112

JOKARBAN levő használt bőrdödöt veszek. Ajánlatokat az Aradi Közlöny kiadóhivatalába továbbít. 1114

1934-es államkölcsonkötvényt és adóbn kat legm. gasab) á ban veszek Tenner Lajos, Boulevardul Regele berdinand 30. 1122

Varrodáknak árkedvezmény. Gombok, géps lymek és egyéb rövid-árak dus vá asztékban. STRASSER 1007 harisvnházában, város házava szében.

KERESEK egy 6—8-as magánjáró eséplőgarn turát gabonarészletre. Könyg Gy., Conop. 1117

Hálószobák modern díó, továbbá ebédők, szép díófa íróasztal, szalóngarnitúra, szőnyerek, nezedük, gyapufonal, stb. eladók. — Keresünk e üstöt, aranyat, készpenzért, megbízóinknak szőnyegeket, ebédőke, hálószobákat. Zó ogtárgyakra a legmagasabb kocsonst közvetítjük 15%-al a tímsoarai záognázó. — keresünk perzsacsomozó leányokat. „ARS” bizom. üzlet, Str. Em nescu 50. Ortu ay. 1118

Beraktározási raktárban Str. Mo'se Nicolara 9. alatt minden napú inóságok olesón beraktározhatók, ná ószoba és rövid zon ora eladó. 1108

Brilláns köveket, antik modern ékszer, perzsaszőnyegeket, cassá a (minden nagyságban), írógépeket, testményeket, varrógépeket, ezús öt keresek sürgösen ké p. szert. Eladó modern gyönyörű eséd ó nagyon olesó és egy rövid zongora 12.500 L-ert Zóioigtárgyakra a legmagasabb összegeket csak az általunk képviselt tímsoarai zálogház folyósítja Meghosszabbításokat legolcsóbbban vállalunk „COMISIO” biz üzlet Bul Reg. Maria 13. Dácia mellett. 4629

Olcsón jut hozzá,

ha azt, amire züksége van, az

„Aradi Közlöny”

apróhirdetése utjára keresi.

KEVESET nasznált Underwood írógépet megvetelre keresek. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 474

Pléh- és fahordók eladók. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

TISZTA MOSOTI RONGYOKI gépek tisztítására kisebb léteiten keresünk megvetelre. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

LAKAS

3—4 szobás lakást keresek május 1 re földszíntest. Ajánlatokat kérem Strada Cosbuc 12, küldeni. Csiky Karoly. 1104

HIRDESSEN

az 50 éve lennálló

„Aradi Közlöny”-ben!